

Billund
kommune

Miljøgodkendelse af kvægproduktion

Gilbjergvej 51, 7250 Hejnsvig

April 2016

Dato: 07-04-2016

Teknik & Miljøforvaltning

Natur og Miljø
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200

www.billund.dk

Journalnr.: 09.17.18 P19

Sagsnr.: 15/7653

P10.2. 4.1 vs. 1.10

Ks.: RHS

Sagsbehandler:

Mette Hammershøj

Tlf. 7972 7101

mha@billund.dk

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
HØRING	3
MILJØGODKENDELSE AF KVÆGPRODUKTIONEN PÅ GILBJERGVEJ 51, 7250 HEJNSVIG 4	
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	5
ØVRIGE FORHOLD	6
VILKÅR	
GODKENDELSENS VARIGHED	
OFFENTLIGGØRELSE MV	
KLAGEVEJLEDNING	
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	
INDLEDNING	16
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	16
Husdyrbrugets beliggenhed	16
Besætningens størrelse	17
Driftsbygningerne	19
Foder	22
Gødningsproduktion og -opbevaring	22
Energi- og vandforbrug	24
Affald	25
Spildevand.....	26
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ M.M.	27
Lugt.....	27
Støj og transport	29
Støv, fluer og skadedyr	31
Lys	32
Landskab og kulturmiljø	32
Driftsforstyrrelser og uheld	33
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	35
Ammoniakpåvirkning af naturområder fra anlægget	35
Påvirkning fra gødningsudbringning	38
Påvirkning fra gødningsudbringning – udvaskning af fosfor	39
Påvirkning fra gødningsudbringning – udvaskning af nitrat til overfladevand	41
Påvirkning fra gødningsudbringning – udvaskning af nitrat til grundvand	41
Påvirkning fra gødningsudbringning – supplerende vurdering af påvirkningen af naturforhold	42
Vurdering af påvirkning fra gødningsafsætning til tredjemand	54
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	55
OPHØR	57
ALTERNATIVE MULIGHEDER	57
SAMLET VURDERING	57
BILAG	59

Indledning

Husdyrbruget på Gilbjergvej 51, 7250 Hejnsvig er den 4. juli 2006 blevet miljøgodkendt iht. § 33 i Miljøbeskyttelsesloven¹.

Billund Kommune har den 16. december 2008 iht. § 12 stk. 3 i Husdyrloven² meddelt miljøgodkendelse til udvidelse af virksomheden Lyngsminde I/S beliggende Gilbjergvej 51 og Gilbjergvej 31, 7250 Hejnsvig. Virksomheden har den 4. marts 2009 ansøgt Billund Kommune om tillæg til miljøgodkendelsen på grund af ændring i ansøgte projekts nye kostald. Billund Kommune har den 20. april 2009 meddelt tillægget. Billund Kommune meddelte den 17. august 2010 et tillæg til miljøgodkendelsen pga. ændrede og nye arealer.

Da arealer nu er ændrede, og dyrehold og bygninger ønskes udvidet, har Billund Kommune udarbejdet en ny godkendelse på baggrund af ansøgning modtaget via Husdyrgodkendelse.dk. Godkendelsen meddeles i henhold til § 12, stk. 3 i Husdyrloven. Gilbjergvej 31 medtages ikke i den nye miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Gilbjergvej 51, 7250 Hejnsvig i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget, herunder den ansøgte ændring, kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt. Denne miljøgodkendelse samler alle vilkår for driften af husdyrbruget. Flere vilkår fra den eksisterende godkendelse er derfor overført til også at gælde for den ansøgte udvidelse.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af udkastet til miljøgodkendelse, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Afgørelsen vedrører husdyrbruget beliggende Gilbjergvej 51, 7250 Hejnsvig, *matrikel nr. 3e, Gilbjerg By, Hejnsvig* (se bilag 1). Ejendomsnummeret er 530 000 6796. Bedriftens CVR nr. er 2768 6664. Husdyrbruget ejes og drives af Mads Kragh, Gilbjergvej 51, 7250 Hejnsvig.

Høring

Dette udkast til miljøgodkendelse har været sendt i høring i 3 uger, hvor ansøger, naboer og andre parter i sagen havde mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet blev sendt til:

Mads Kragh, Gilbjergvej 51, 7250 Hejnsvig

¹ LBK nr. 1317 af 19/11/2015. Lov om miljøbeskyttelse, med senere ændringer

² LBK nr. 868 af 03/07/2015. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere ændringer

Med kopi til:

Konsulent Lene Andersen, lea@khl.dk

Endvidere blev sendt til:

Naboer og andre beboere i området, som ligger indenfor en beregnet lugtkonsekvenszone på 428 meter (se nærmere herom i nedenstående afsnit om lugt):

Ejer, Kolding Landevej 19, 7250 Hejnsvig
Ejer, Gilbjergvej 47B, 7250 Hejnsvig
Ejer, Gilbjergvej 43, 7250 Hejnsvig
Ejer, Kolding Landevej 20, 7250 Hejnsvig
Ejere, Refshøjvej 106, 7250 Hejnsvig
Ejer, Refshøjvej 102, 7250 Hejnsvig

Der blev ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet udvidelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Ejere af forpagtede arealer:

Ejer, Ørnsbjergvej 15, 7250 Hejnsvig
Ejere, Gilbjergvej 6, 6623 Vorbasse
Ejer, Skjoldbjergvej 29, 6623 Vorbasse
Ejer, Egebjerg Landevej 39, 7250 Hejnsvig
Ejer, Kolding Landevej 20, 7250 Hejnsvig
Ejere, Åhave Parkvej 11, 8260 Viby J

Modtagere af husdyrgødning:

Ejer, Kolding Landevej 16, 7250 Hejnsvig

Efter endt partshøring vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Billund Kommune, inden der tages endelig stilling til meddelelse af tillægget til miljøgodkendelsen.

Billund Kommune har ikke modtaget bemærkninger indenfor høringsperioden.

Miljøgodkendelse af kvægproduktionen på Gilbjergvej 51, 7250 Hejnsvig

For husdyrbruget på Gilbjergvej 51 blev der den 16. december 2008 meddelt miljøgodkendelse til udvidelse af årsproduktionen på ejendommen til 482 Jersey malkekøer, 45 småkalve (0-2 måneder) og 23 opdræt (24-25 måneder), samt 5 ammekøer, svarende til i alt 499,8 (dagældende) DE.

I forbindelse med produktionsudvidelsen skulle der foretages ny- og ombygninger på ejendommen.

Billund Kommune har efterfølgende den 20. april 2009 meddelt tillæg til godkendelsen pga. ændret gulvtype i kostalden.

En del af det godkendte dyrehold og nybyggeri blev ikke etableret inden udløbet af miljøgodkendelsens udnyttelsesfrist, og miljøgodkendelsen er derfor kun delvist udnyttet.

Billund Kommune har fastsat det lovlige dyrehold på Gilbjergvej 51 til 79 jerseykøer på fast gulv, og 203 på spalter med skrabere.

Billund Kommune modtog den 27. april 2015 en ansøgning om miljøgodkendelse i forbindelse med en ønsket udvidelse af kvægholdet og etablering af ny velfærdsstald. Anvendelsen af bygning D, jf. bilag 2, ønskes ændret fra foderlade til goldkostald.

Det ansøgte projekt er efterfølgende ændret flere gange og revideret ved nye ansøgningskemaer, senest den 17. februar 2016. Endvidere er der løbende tilgået kommunen supplerende oplysninger fra ansøger.

Med denne afgørelse godkender Billund Kommune husdyrbrugets anlæg, produktion og arealer, herunder de ansøgte ændringer. I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Bygning D i bilag 1, der ændrer anvendelse fra foderlade til stald, ligger 8 meter fra naboskel og 5 meter fra offentlig vej, og overholder dermed ikke afstandskravet på hhv. 30 og 15 meter. Ansøger ønsker, at der gives dispensation fra lovens krav. Kommunen kan i henhold til lovens § 9 dispensere fra afstandskravene i § 8. Kommunen har foretaget høring hos ejeren af nabomatriklen, som ikke har indvendinger imod placeringen.

Bygning D er en eksisterende bygning, og der sker ingen ydre ændringer. Billund Kommune vurderer, at den ansøgte placering ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne, hvorfor der hermed meddeles dispensation efter § 9 i Husdyrloven til den ansøgte placering.

Miljøgodkendelsen meddeles efter § 12, stk. 3 i Husdyrloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Som nævnt ovenfor er landbrugsaktiviteterne på Gilbjergvej 51 omfattet af en miljøgodkendelse fra 2006 efter Miljøbeskyttelsesloven, og en række tillæg efter Husdyrloven.

Med denne nye miljøgodkendelse vurderes samtlige vilkår og samles heri. Gilbjergvej 31 medtages ikke i den nye godkendelse, men revurderes i en

selvstændig afgørelse. Alle staldbygninger på Gilbjergvej 51 vurderes i forhold til opfyldelse af nutidige BAT-krav, og det er kommunens vurdering, at en selvstændig revurdering af den oprindelige miljøgodkendelse med tilhørende tillæg dermed er unødvendig.

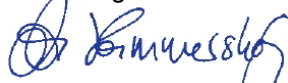
Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen³.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt iht. § 12 i Husdyrloven. Udvidelser og ændringer skal anmeldes til Billund Kommune, som skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse, eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj

Miljøsagsbehandler, Landbrug

³ BEK. nr. 46 af 12/01/2016. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Vilkår

Indretning og drift

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen. Anlæg skal opføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i den miljøtekniske beskrivelse.
2. Før etablering af nye anlæg skal der indhentes byggetilladelse iht. byggereglementet fra Billund Kommune.
3. Før etablering af nye anlæg, skal Billund Kommunes afgørelse af 5. december 2014 om dispensation til fjernelse af sø med vilkår om etablering af to nye søer, være udnyttet.
4. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
5. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.
6. Denne miljøgodkendelse bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra godkendelsens meddelelse, herunder efter evt. klagenævnsafgørelse. Det fremgår af Husdyrlovens § 33, at en godkendelse anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder.

Anlæg

Vilkår for ny velfærdsstald:

7. Staldsystemet i den nye velfærdsstald (bygning F, jf. bilag 2) skal indrettes med dybstrøelse og sengestald med præfabrikeret drænet gulv, som anført i ansøgningsmaterialet. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajleafløb. Lysningsarealet til ajleafløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time. Skraberer skal være forsynet med timer. Skraberer skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Staldsystemet i den nye kostald kan dog – efter indhentet accept fra tilsynsmyndigheden – i stedet etableres med andre staldsystemer, som medfører samme eller mindre forurening.

8. Der skal etableres og til stadighed vedligeholdes afskærmende beplantning, i form af læhegn eller grupper af buske og mindre træer, mellem Kolding Landevej og den nye stald. Beplantningen skal søges tilpasset bedst muligt ind i omgivelserne, dvs. ved at vælge plantesorter, der allerede findes i området, og som er naturligt hjemhørende i Danmark. Inden etablering skal den valgte sammensætning og udformning af beplantningen godkendes af kommunen. Beplantningen skal etableres indenfor et år, efter at stalden er etableret.

9. For at forebygge lyspåvirkning fra fremtidige bygninger skal eventuelle nye udendørs lamper ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde. Belysning i nye stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem vinduer eller åbninger i bygningen. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

Vilkår for eksisterende kostald:

10. Den eksisterende kostald (bygning B, jf. bilag 2) skal være forsynet med robotskraber. Skrabeanlægget skal skrabe mindst 6 gange i døgnet og sikre effektiv fjernelse af gødning.

Skraberen skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Produktion

11. Godkendelsen omfatter flg. årsproduktion:

Dyretype	Antal	DE
Malkekøer, (11.000 kg EKM), Jersey	600	799,89
Kviekalve, Jersey (0-6 mdr)	50	10,0
Kvier, Jersey (6 – 25 mdr.)	10	3,57
Ammeko (400-600 kg)	5	3,12
Kødkvæg, småkalve (0-6 mdr.)	5	1,35
Kødkvæg, kvier (6-27 mdr.)	3	1,43
Kødkvæg, ungtyre (220-440 kg)	2	0,51
Heste, 500-700 kg	4	1,74
I alt		821,63

*Beregningsen af dyreenheder for malkekøerne er sket med baggrund i en mælkeydelse på 11.000 kg mælk (Jersey).

Hvis mælkeydelsen falder til et lavere niveau, kan dette antal DE ikke omlægges til et forøget dyrehold.

Såfremt mælkeydelsen overstiger 11.000 kg EKM:

- skal der ske en tilsvarende reduktion i dyreholdet, så husdyrproduktionen ikke overstiger 821,63 DE, eller
- skal ejer anmelde og Billund Kommune godkende en forøgelse af harmoniarealet, og/eller
- skal der ske en afsætning af de ekstra DE husdyrgødning. Modtager af husdyrgødningen skal først godkendes af Billund Kommune for at kunne modtage husdyrgødningen

12. Ammekøerne skal være udegående 9 mdr. uden for udbringningsarealet. Kødkvægskvier, -kalve og -ungtyre skal være udegående 9 mdr. inden for udbringningsarealet.

Gødningsopbevaring og -håndtering

13. Husdyrbruget skal til enhver tid kunne dokumentere, at have opbevaringskapacitet for husdyrgødning i overensstemmelse med gældende lovgivning, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

14. Pumpning til og fra gyllebeholderne skal ske under opsyn.
15. Gyllebeholderne skal tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
16. Gyllen i gyllebeholderne må kun røres lige før tømning af beholderen.
17. Mindst 85 % af dybstrøelsen skal køres direkte i marken og pløjes ned.

Energi- og vandforbrug

18. Vand- og energiforbrug skal ligge indenfor rammerne af størrelserne, nævnt i den miljøtekniske beskrivelse. Hvis forbruget efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt større, skal husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning lade en sagkyndig gennemgå ejendommen med henblik på udpegning af reduktionsmuligheder.

Affald

19. Husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
20. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

21. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt særskilt tilladelse hertil.
22. Tagvand skal nedsives i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning.

Lugt

23. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.
24. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes

den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids - og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj

25. Virksomheden skal planlægge flest muligt støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særligt agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjkluder.
26. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dagtimer			Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage*	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

*Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

Til - og frakørsel

27. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Det årlige kørselsbehov må ikke udvides med mere end 10 % i forhold til det, der er angivet i de tekniske beskrivelser.
28. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.
29. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholdere m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, jord m.v.
30. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

31. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. I tørre perioder, hvor transport kan give gener ved beboelser, institutioner m.v., skal virksomheden i nødvendigt omfang tilrettelægge arbejdets udførelse med henblik på at begrænse støvpåvirkning fra transport mellem ejendommen og markerne, herunder om nødvendigt ved anvendelse af støvdæmpende foranstaltninger eller ved indstilling af transporterne under ugunstige vindforhold.

Skadedyrsbekæmpelse

32. Husdyrbruget ikke må give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til fluefrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede fluereducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Olietank

33. Olietanke skal drives jf. gældende Olietankbekendtgørelse⁴.

Driftsforstyrrelser og uheld

34. Den eksisterende beredskabsplan skal opdateres i nødvendig grad til at omfatte den aktuelle udvidelse og nye anlæg, således at beredskabsplanen fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forefindes opdateret senest 3 mdr. efter godkendelsen er taget i brug, og der skal herefter til enhver tid forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommen. Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

35. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

⁴ BEK. nr. 1611 af 10/12/2015 Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

36. Påfyldningspumper og slanger skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på betonlagt plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Eventuelt spildt brændstof skal opsamles med det samme. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
37. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal virksomheden straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefon nr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. beredskabsplanen skal iværksættes.

Udbringningsarealer

38. Husdyrbrugets udbringningsarealer fremgår af bilag 1. Ændringer i udbringningsarealer skal anmeldes til Billund Kommune for vurdering af arealernes følsomhed.
39. På bedriftens 296,75 ha udbringningsarealer (jf. bilag 1) må der i scenarie 1 maksimalt udbringes 297,92 DE kvæggylle og 324,85 DE dybstrøelse, svarende til 2,1 DE/ha.

I scenarie 2 må der maksimalt udbringes 173,92 DE kvæggylle og 324,85 DE dybstrøelse, svarende til 1,7 DE/ha.

Herudover afsættes i begge scenarier 3,18 DE ved græsning.

Der må ikke tilføres anden organisk gødning, f.eks. affald, til bedriftens arealer. Dog kan der i eventuelle år uden fuld besætning, suppleres med anden organisk gødning under forudsætning af,

- at kvælstoftabet fra markerne ved anvendelse af anden organisk gødning ikke overstiger det kvælstoftab, der vil være ved den godkendte drift.
- at den udbragte mængde fosfor ved anvendelse af anden organisk gødning, ikke overstiger den udbragte mængde fosfor ved den godkendte drift.
- at reglerne i den til enhver tid gældende Slambekendtgørelse⁵ er overholdt.

Der skal indsendes dokumentation herfor i forbindelse med anvendelsen af anden organisk gødning.

40. Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 12,00 % ekstra efterafgrøder i scenarie 2, udover de til enhver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder skal følge de samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode, eftervirkning og kvælstofgødskning. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.

⁵ BEK nr. 1650 af 13/12/2006 – Bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål

41. Der kan afsættes hhv. 324,0 DE hhv. 448,0 DE kvæggylle i de to scenarier til miljøgodkendte aftalearealer eller biogasanlæg. Dyreholdet må ikke udvides, udover hvad der er godkendte arealer til jf. bilag 1, førend Billund Kommune har vurderet og godkendt afsætning af gødning til aftalearealer eller biogasanlæg.

Bedste anvendelige teknik (BAT)

42. På tilsynsmyndighedens anmodning skal virksomheden redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med teknikkerne oplyst i bilag 3. Tilsynsmyndigheden kan stille krav til, i hvilken form redegørelsen skal leveres, herunder f.eks. procedurebeskrivelser, driftsregistreringer, regnskabsforhold mv.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

43. Der skal på husdyrbruget føres egenkontrol med produktionens størrelse. På tilsynsmyndighedens anmodning og ved miljøtilsynets besøg på ejendommen skal forevises en opgørelse med tilhørende bilag over produktionen, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1. Dokumentation skal opbevares i mindst 5 år.
44. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med energi, vand og råstofforbrug.
45. Såfremt tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkraav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

46. Driftsstop af skrabere/robotskraberen med en varighed på mere end 4 timer skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skrabere/robotskrabere er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ophør

47. Ved ophør af bedriften skal stalde, gyllekanaler/kummer og gødningsopbevaringsanlæg mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester og spildevand skal bortskaffes efter gældende regler.

Bemærkninger til godkendelsen:

48. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af Billund Kommune som værende indenfor rammerne af denne godkendelse.

Godkendelsens varighed

I henhold til Husdyrloven skal der fastsættes en frist for udnyttelse af godkendelsen, som normalt ikke bør være mere end 2 år. Dog kan fristen forlænges til op til 5 år, jf. lovens § 33, stk. 3. Ansøger har anmodet om forlænget udnyttelsesfrist til 3 år for etablering af den nye stald og for fuld produktion, da dyreholdet udvides med egen avl.

På den baggrund fastsættes, at miljøgodkendelsen skal være udnyttet senest 3 år efter godkendelsens meddelelse, herunder efter evt. klagenævnsafgørelse. Det fremgår af Husdyrlovens § 33, at godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen – herunder det godkendte produktionsniveau - ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁶ regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Alle staldbygninger på Gilbjergvej 51 vurderes i denne nye miljøgodkendelse i forhold til opfyldelse af nutidige BAT-krav, og det er kommunens vurdering, at en selvstændig revurdering af den oprindelige miljøgodkendelse med tilhørende tillæg dermed er unødvendig. Det fastsættes derfor, at miljøgodkendelsen skal revurderes senest i 2024.

Offentliggørelse mv.

Endelig afgørelse om miljøgodkendelse og dispensation annonceres den 12. april 2016 på Billund Kommunes hjemmeside samt i Billund Ugeavis og Midtjysk Ugeavis.

Afgørelsen er sendt til:

Mads Kragh, Gilbjergvej 51, 7250 Hejnsvig

Med kopi til:

Konsulent Lene Andersen, lea@khl.dk

Endvidere sendes afgørelsen til:

Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

⁶ BEK nr. 44 af 11/01/2016. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, med senere ændringer

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk
Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskeren.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk
Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk
DOF lokalafdeling, billund@dof.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrloven. Klagen skal være indgivet senest den 10. maj 2016.

Du klager via Klageportalen, der ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk, samt på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt, danner baggrund for miljøgodkendelse af husdyrbruget.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), samt om husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til de anlægsnære påvirkninger (lugt, støj mm.), dels i forhold til de naturmæssige forhold (natur, vandmiljø mm.).

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget på baggrund af en systematisk gennemgang af, om husdyrbruget i nødvendigt omfang bringer BAT i anvendelse. Grundlaget for kommunens vurdering af ansøgers anvendelse af BAT er beskrevet i afsnittet "Bedste tilgængelige teknik".

Vurderingen er baseret på en skematisk gennemgang, hvor de anvendte metoder sammenstilles med BAT-betragtningerne i aktuelle BREF-noter og BAT-blade. Dette regelgrundlag er skematiseret i afgørelsens bilag 3. I de enkelte afsnit i nedenstående beskrivelse og vurdering er henvist til BAT-grundlaget i dette bilag. I afsnittet "Bedste tilgængelige teknik" er foretaget en opsummerende vurdering.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af Mads Kragh har KHL indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Gilbjergvej 51, idet der ønskes foretaget udvidelse af anlæg og besætning. Der er ansøgt via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, hvor den seneste version af ansøgningen er indsendt den 17. februar 2016.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der er således løbende indsendt supplerende oplysninger. Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningsmateriale.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone i Billund Kommune. Placeringen fremgår af bilag 1.

Korteste afstand fra lugtcentrum i nærmeste stald til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er i ansøgningen angivet til 133 m. Afstanden til samlet bebyggelse er angivet til ca. 1,69 km, og afstanden til nærmeste byzone til ca. 1,69 km.

Husdyrbrugets staldanlæg og opbevaringsanlæg er omfattet af en række afstandskrav i Husdyrloven:

- §§ 6 og § 20: 50 m til nabobeboelse og 300 m til eksisterende eller planlagt byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: 10 m til bestemte ammoniakfølsomme naturtyper indenfor og udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.
- § 8: forskellige afstandskrav til almene og ikke-almene vandforsyningsanlæg, vandløb, søer, naboskel, offentlig vej, privat fællesvej, levnedsmiddelvirksomhed og egen beboelse.

Den ansøgte velfærdsstald (bygning F i bilag 2) overholder Husdyrlovens afstandskrav. På Kolding Landevej, der løber syd for ejendommen, er der tinglyst en vejbyggelinje. Iflg. Vejdirektoratet skal der fra vejmidte til bygningsfod være 20 meter med tillæg af et antal meter, hvis der er en højdeforskel mellem bygningsfod og kørebanens overflade. I denne sag vil bygningsfoden iflg. ansøgers oplysninger ligge 2,7 meter højere end kørebanens overflade. Det betyder, at vejbyggelinjen er cirka 25 meter. Den nye stald vil ligge cirka 30 meter fra vejmidten, og dermed uden for vejbyggelinjen.

Bygning D i bilag 1 ændrer anvendelse fra foderlade til stald. Bygningen ligger 8 meter fra naboskel og 5 meter fra offentlig vej, og overholder dermed ikke afstandskrav på hhv. 30 og 15 meter. Ansøger ønsker, at der gives dispensation fra lovens krav. Der er tale om en eksisterende bygning, og der sker ingen ydre ændringer.

Kommunen kan i henhold til lovens § 9 dispensere fra afstandskravene i § 8. Kommunen har foretaget høring hos ejeren af nabomatriklen, som ikke har indvendinger imod placeringen.

Kommunens vurdering

Det er Billund Kommunes vurdering, at den ansøgte placering ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne, hvorfor der kan meddeles dispensation efter § 9 i Husdyrloven til den ansøgte placering.

Det er i øvrigt Billund Kommunes vurdering, at de øvrige afstandskrav i loven kan overholdes, og at ejendommens placeringsforhold ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Besætningens størrelse

På husdyrbruget beliggende Gilbjergvej 51 er der i dag en årsproduktion af malkekvæg på 320 malkekøer (norm ydelse), 27 kvier (23-25 mdr.), 40 småkalve (0-3 mdr.), alle Jersey, samt 5 ammekøer (400-600 kg), 3 kødkvier (6-27 mdr.) og 2 ungtyre, tung race (220-440 kg), svarende til 405,77 DE.

Besætningen ansøges med denne godkendelse udvidet til 821,63 DE fordelt på 600 malkekøer (11.000 EKM), 10 kvier (6-25 mdr.), 5 småkalve (0-6 mdr.), alle Jersey, samt 4 heste (300-700 kg), 5 ammekøer (400-600 kg), 3 kødkvier (6-27 mdr.), 5 småkalve (0-6 mdr.) og 2 ungtyre, tung race (220-440 kg), svarende til 821,63 DE.

I ansøgningen er angivet en mælkeydelse fra malkekøerne på 11.000 kg pr. årsko for Jersey, hvor normen er på 9.254 kg.

Der ansøges dermed om en udvidelse på 415,86 DE.

Husdyrbrugets besætning, jf. ansøgningen fremgår af nedenstående tabel 1.

Kommunens vurdering

Husdyrbruget på Gilbjergvej 51 blev den 16. december 2008 miljøgodkendt til udvidelse af årsproduktionen til i alt 499,8 (dagældende) DE.

En del af det godkendte dyrehold og nybyggeri blev ikke etableret inden udløbet af miljøgodkendelsens udnyttelsesfrist, og miljøgodkendelsen er derfor kun delvist udnyttet. Billund Kommune har fastlagt det lovlige dyrehold på ejendommen til 282 Jersey malkekøer, i alt svarende til 320,5 DE.

Generelt skal tillægsgodkendelser ansøges ved at kopiere den tidligere ansøgning, fastholde den oprindelige nudriftssituation og tilpasse ansøgt drift i forhold til det ønskede tillæg. Dette skyldes, at det i Husdyrloven er præciseret, at miljøvurderingen skal foretages på baggrund af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, dog højst over en 8-årig periode.

Den oplyste nudrift i IT-ansøgningssystemet er i overensstemmelse med den tilladte produktion inden 2007.

Der fastsættes vilkår med grænser for husdyrbrugets maksimale produktion, som svarer til det ansøgte.

Dyretype	Antal	DE
Malkekøer, (11.000 kg EKM), Jersey	600	799,89
Kviekalve, Jersey (0-6 mdr)	50	10,0
Kvier, Jersey (6 – 25 mdr.)	10	3,57
Ammeko (400-600 kg)	5	3,12
Kødkvæg, småkalve (0-6 mdr.)	5	1,35
Kødkvæg, kvier (6-27 mdr.)	3	1,43
Kødkvæg, ungtyre (220-440 kg)	2	0,51
Heste, 500-700 kg	4	1,74
I alt		821,63

Der fastsættes desuden vilkår om, at der på husdyrbruget skal føres egenkontrol med produktionens størrelse. På tilsynsmyndighedens anmodning og ved miljøtilsynets besøg på ejendommen skal forevises en opgørelse med tilhørende

bilag over produktionen, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens⁷ bilag 1.
 Dokumentation skal opbevares i mindst 5 år.

Driftsbygningerne

Den samlede bygningsmasse fremgår af bilag 2.

Der ansøges om etablering af ny velfærdsstald på ca. 3.150 m² (bygning F i bilag 2). Den nye stald etableres mod syd i forlængelse af den eksisterende kostald. Stalden opføres i samme materialer og farver som kostalden, dog vil der være gardiner i siderne, og gavlen vil blive muret op. Stalden får en taghældning på 20 grader, og højden til tagryggen bliver 10 meter.

Den gamle stald med småkalve (bygning A i bilag 2) vil ikke længere blive brugt til dyr.

Bygning	Besætning	Antal	Staldsystem
Byg. A Gl. stald			
Byg. B Eksisterende kostald	Malkekøer, Jersey, 11.000 EKM	200	Sengestald med spalter og skraber
	Malkekøer, Jersey, 11.000 EKM	105	Sengestald med fast gulv og skraber
Byg. C Eksisterende stald til goldkøer, kælvkvier og ammekøer	Malkekøer, Jersey, 11.000 EKM	55	Dybstrøelse
	Kvier, Jersey 6-25 mdr.	5	Dybstrøelse
	Ammekøer, kødkvæg	5	Dybstrøelse
	Kvier, kødkvæg, 6-27 mdr.	3	Dybstrøelse
	Ungtyre, kødkvæg, 220-440 kg	2	Dybstrøelse
	Kvier, kødkvæg, 0-6 mdr.	5	Dybstrøelse
	Heste, 500-700 kg	4	Dybstrøelse
Byg. D Renoveret bygning til goldkøer	Malkekøer, Jersey, 11.000 EKM	60	Dybstrøelse
	Kvier, Jersey, 6-25 mdr.	5	Dybstrøelse
Byg. E Kalvehytter	Småkalve, Jersey, 0-6 mdr.	50	Dybstrøelse
Byg. F Ny velfærdsstald	Malkekøer, Jersey, 11.000 EKM	50	Dybstrøelse

⁷ BEK. nr. 1318 af 26/11/2015. Bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

	Malkekøer, Jersey, 11.000 EKM	130	Sengestald med præfabrikeret drænet gulv
--	----------------------------------	-----	---

Tabel 1. Bygningsnumre henviser til bilag 2.

Ansøgers konsulent bemærker flg. vedr. BAT:

”

	Ansøgt produktion	BAT-emissionsniveau
B Eks.	Sengestald m. fast gulv og skraber 105 jerseykøer (11.000 EKM)	1.101,76 kg N ^a
	Sengestald m. spalter (ringkanal) m. skraber. 200 jerseykøer (11.000 EKM)	200 x 8,31 kg = 1.662,00 kg ^b
C Eks.	Dybstrøelse 55 jerseykøer	55 x 8,51 kg = 468,05 kg ^c
	5 opdræt (6-25 mdr)	5 x 2,37 kg = 11,85 kg ^c
	5 ammekøer m. opdr.	Samlet i alt 10,54 kg ^d
	4 heste	18,03 kg ^d
D Ny (Eks. bygning inddrages til stald)	Dybstrøelse 60 jerseykøer	60 x 8,51 kg = 510,60 kg ^c
	5 opdræt (6-25 mdr)	5 x 2,37 kg = 11,85 kg ^c
E Ny	Dybstrøelse 50 småkalve	64,65 kg ^d
F Ny	Sengestald med præfabrikeret dr. gulv 130 jerseykøer	130 x 6,2 kg = 806,00 kg
	Dybstrøelse 50 jerseykøer (11.000 EKM)	50 x 8,51 kg = 425,50 kg ^c
		Samlet BAT-niveau i alt 5.091 kg N

^{a)} Da gulvtypen, sengestald med fast gulv og skraber, ikke er medtaget i MST ”vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelig ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik”, skal der, jf. helpdesksvar af 19/2-2014 om fastlæggelse af BAT for eksisterende stalde, tages udgangspunkt i normtal fra Århus Universitet samt evt. teknik der kan nedbringe emissionen yderligere inden for MST fastsatte rammer for proportionalitet.

Husdyrgodkendelse.dk tager udgangspunkt i normtallene fra Århus Universitet. Ifølge NMKN kan der indregnes en yderligere skraber-effekt på 20 %, hvis skraberfrekvensen øges til 12 gange i døgnet og øget antal skrabninger er derfor anvendt som virkemiddel. Resultatet er aflæst i Husdyrgodkendelse.dk i skemaet ”Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau”.

^{b)} MST – Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

c) MST – Fastlæggelse af BAT-emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer

d) Resultatet er aflæst i Husdyrgodkendelse.dk i skemaet "Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau".

Kommunens vurdering

Indretning og drift af eksisterende staldanlæg skal ske iht.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastsat nogle krav til ammoniakemissionen fra stald og lager, samt for ammoniakpåvirkningen i den omgivende natur. I nedenstående del af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering: "Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold", er foretaget en nærmere vurdering af disse forhold.

Med henblik på at reducere staldanlægs ammoniakemission har Miljøstyrelsen fastlagt et niveau for ammoniakemissionen for malkekvæg og opdræt i *Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12.*

Der er i Husdyrgodkendelse.dk foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år, opnåelig ved anvendelse af BAT.

Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder, der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi pr. dyr på en given golvtype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Produktionsstørrelsen for nye stalde beregnes med udgangspunkt i den omregningsfaktor mellem antal dyr og DE, som var gældende i 2011, da det er denne, der ligger til grund for proportionalitetsvurderingen af teknologier og dermed for fastlæggelsen af BAT-niveaue.

Det fremgår af ansøgningskemaet, at husdyrbrugets samlede ammoniakemission (5.014 kg N/år) er lavere end det beregnede BAT-emissionsniveau for ammoniak (5.332 kg N/år). På den baggrund er det kommunens vurdering, at husdyrbrugets ansøgte indretning og drift er BAT.

For at sikre, at BAT-kravene overholdes, stilles vilkår til anlægget, som sikrer, at det indrettes og drives i overensstemmelse med det oplyste, og der henvises i øvrigt til oversigten over stalde og besætninger i tabel 1.

Der stilles vilkår til, at staldanlæg skal indrettes som oplyst i ansøgningsmaterialet og i overensstemmelse med standardvilkår, som foreslået i relevante teknologiblade.

Idet det forudsættes, at drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering af staldanlæg ved vilkår

Foder

Ensilage opbevares i markstakke. Der ansøges om etablering af to plansiloer nord for Gilbjergvej, jf. bilag 2. Begge vil få en længde på 80 meter og en bredde på hhv. 14 og 18 meter. Plansiloerne placeres 25 meter fra foderladen, så der er plads til at vende rundt med maskiner. Kraftfoder og andet suppleringsfoder, samt halm, opbevares indendørs i foderladen.

I ansøgningskemaet er angivet oplysninger om et indhold af råprotein og fosfor pr. foderenhed, som ikke afviger fra normindholdet i husdyrgodkendelse.dk.

Kommunens vurdering

Det er forureningsforebyggende (BAT) at gennemføre effektiv fodring til reduktion af udskillelsen af kvælstof og fosfor, ved at sikre, at foderets indhold af næringsstoffer svarer til dyrenes behov, og at næringsstofferne er letoptagelige.

På baggrund af en sammenstilling af de valgte løsninger med vejledende BAT-betragtninger i punkt 2 i bilag 3, er det kommunens vurdering, at den valgte fodring er BAT.

I nedenstående afsnit om "Støv, fluer og skadedyr" er foretaget en vurdering af forurening i forbindelse med opbevaring og håndtering af foder.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til gødning er vist på bilag 2. Ansøger har indsendt gødningsregnskab, hvoraf det fremgår, at der årligt produceres 4.600 m³ dybstrøelse og 12.120 m³ gylle af dyr på stald.

Hertil kommer cirka 1.370 m³ overfladevand fra det befæstede areal på vestsiden af den eksisterende kostald, samt 300 m³ fra 2 mdr. bufferkapacitet fra det nye plansiloanlæg. Der er, i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen, krav om minimum 9 mdr. opbevaringskapacitet. Dette betyder, at der i alt er krav om opbevaringskapacitet for gylle på 10.343 m³.

Liste over husdyrbrugets opbevaringslagre.

Opbevaringslager	Ny / udv./ændr.	Størrelse m³	Overdæk ning
Gyllebeholder I	Nej	1.415	Nej
Gyllebeholder II	Nej	3.000	Nej
Gyllebeholder III	Nej	5.133	Nej
Gyllekanaler, fortank	Nej	1.140	-
I alt, gylle		10.688 m ³	

Kravet om 9 mdr. opbevaringskapacitet er således opfyldt.

I ansøgningskemaet er anført, at 85 % af dybstrøelsen køres direkte ud og pløjes ned, hvilket er mere end normtallet på 65 %, som anvendes i ansøgningssystemets ammoniakberegninger.

Opbevaringskapaciteten på den ansøgte møddingsplads er på 75 m³. Derudover anvendes markstak. Ansøger ønsker at få fjernet vilkår 4.17 i den eksisterende miljøgodkendelse, der fastlægger, at markstakke ikke må anbringes nærmere end 1.000 meter fra de særlige naturområder, der er omfattet af Husdyrlovens § 7, eller i områder udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder (NFI).

Ansøger ønsker desuden at få fjernet vilkår 4.19 i den eksisterende miljøgodkendelse, vedr. etablering af fast plads ved gylletanken.

Kommunens vurdering

Siden den eksisterende miljøgodkendelse blev meddelt i 2008 er der kommet ny Husdyrgødningsbekendtgørelse, så det nu er lovbestemt,

- at markstakke skal opfylde en række afstandskrav,
- at de ikke må medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand,
- at de højst på oplagres samme sted i marken i 12 måneder og ikke må placeres samme sted igen før efter 5 år, samt
- at driftsherren skal føre årlige optegnelser over markstakkene.

Herudover gælder, at markstakke skal overdækkes med tætsluttende og vandtæt materiale straks efter udlægning. Kommunen finder således, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra markstakke. Vilkår 4.17 i den eksisterende miljøgodkendelse videreføres derfor ikke i dette tillæg.

Billund kommune har siden godkendelsen blev givet i 2008 ændret praksis med hensyn til generelt at kræve læssepladser ved nye gyllebeholdere. Kommunen kræver nu kun sådanne pladser, hvis der er fast pumpeanordning på en beholder. Vilkår 4.19 i den eksisterende miljøgodkendelse videreføres derfor ikke i dette tillæg.

I Husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat nogle krav til ammoniakemissionen fra stald og lager, samt for ammoniakpåvirkningen i den omgivende natur. I nedenstående del af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering: "Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold", er der foretaget en nærmere vurdering af disse forhold.

Med henblik på at reducere ammoniakfordampning og lugt, samt risici for gylleudslip, er i BAT-grundlaget (EU's BREF-note og BAT-Byggeblade) udpeget nogle teknikker, som vurderes i tilstrækkeligt omfang at imødekomme disse intentioner. Disse teknikker fremgår af skemaet i bilag 3.

På baggrund af en sammenstilling af de valgte løsninger (herunder som følge af reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen) og BAT-betragtningerne i BAT-grundlaget (jf. punkt 6 i bilag 3), er det kommunens vurdering, at den valgte indretning og drift af tankanlægget er BAT.

Der stilles vilkår om, at 85 % af dybstrøelsen skal køres direkte ud og pløjes ned. Der stilles desuden vilkår om, at husdyrbruget til enhver tid skal kunne dokumentere, at kapaciteten af gødningsopbevaringsanlæg opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser.

Idet det forudsættes, at etablering, indretning og drift af den fremtidige gødningsopbevaring sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i dette afsnit.

I nedenstående afsnit "Driftsforstyrrelser og uheld" er der foretaget en vurdering af forureningsrisici i forbindelse med håndtering af gylle ved fremtidig og eksisterende tanke, herunder indretning med pumpe mv.

Energi- og vandforbrug

Husdyrbrugets samlede energi- og vandforbrug i den eksisterende og den ansøgte drift fremgår af nedenstående tabel.

Forbrug	Nudrift	Ansøgt
El	225.000 kWh	415.000 kWh
Dieselolie	50.000 l	80.000 l
Vand (beregning efter normtal i byggeblade)	9.714 m ³	18.850 m ³

Om vandbesparende foranstaltninger er i ansøgningen oplyst, at virksomhedens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Under malkning anvendes der vand til nedkøling af mælken. Det vand, der anvendes til nedkøling, genanvendes til rengøring af malkestalden. Maskiner vaskes med højtryksrensere.

Om energibesparende foranstaltninger er i ansøgningen oplyst, at virksomhedens anlæg er kvægbrug med naturlig ventilation, så der forbruges kun energi i forbindelse med malkning (el); belysning i staldene (el) og fodring (dieselolie)samt markarbejde (dieselolie).

Under malkningen løber mælken gennem en vandkøler, hvor den første nedkøling af mælken finder sted. Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til varmt vand i staldene og stuehuset samt til at opvarme stuehuset.

I forbindelse med udvidelsen etableres derudover enten jordvarme eller varmegenindvinding fra gyllekanaler. Det betyder, at alt varmt vand samt opvarmning af stuehuset sker ved varmegenindvinding.

I staldene anvendes lavenergilysstofrør samt lavenergipærer. I staldene er der arbejdsbelysning, når der arbejdes i stalden om morgenen og om eftermiddagen. Om aftenen og natten er der natbelysning, så dyrene, der går løse omkring, kan

orientere sig. Udenfor staldene ved indgangene er der almindelig gadebelysning. Udendørsbelysningen slukkes mellem kl. 23.00-4.00.

Kommunens vurdering

Med henblik på at reducere vand- og energiforbruget er i BAT-grundlaget (EU's BREF-note og Teknologiblade) udpeget nogle teknikker, der vurderes i tilstrækkeligt omfang at imødekomme disse intentioner. Disse teknikker fremgår af skemaet i bilag 3.

På baggrund af sammenstilling af de valgte løsninger med BAT- betragtninger i punkt 4 og 5 i bilag 3, er det kommunens vurdering, at husdyrbruget opfylder BAT-kravene.

Der stilles vilkår om, at vand- og energiforbrug skal ligge indenfor rammerne af ovenfor nævnte størrelser. Hvis forbruget efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt større, skal husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning lade en sagkyndig gennemgå ejendommen med henblik på udpegnings af reduktionsmuligheder.

Det vurderes, at husdyrbruget herudover har foretaget relevante foranstaltninger til begrænsning af energi- og vandforbrug, og at det ikke er relevant at stille yderligere vilkår til energi- og vandforbruget. Det vurderes også, at de anførte ændringer i forbruget af energi og vand, som udvidelsen vil medføre, ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Ansøger oplyser, at døde dyr opbevares ved den sydligste gylletank, så afhentning af døde dyr kan ske ad indkørslen fra Kolding Landevej for at begrænse smittefare.

Ansøger oplyser desuden, at der ikke er sket ændringer i affaldshåndteringen siden miljøgodkendelsen fra 2008, hvor følgende blev oplyst:

"Al brændbart affald såsom plastik fra ensilagestakke og plastikdunke samt diverse emballager, pap og papir mv. opbevares i en industricontainer, der tømmes efter behov. Der er tale om ca. 4.000 - 5.000 kg årligt. Containerne placeres mellem den kommende foderlade og siloanlægget. Småaffald bortskaffes sammen med den almindelige dagrenovation.

Olieaffald opbevares i oliedunke i maskinhuset. I maskinhuset er der betongulv uden afløb. Der er tale om ca. 50 - 100 l årligt. Olieaffaldet afhentes af et godkendt firma. Ved evt. reparationer samt serviceeftersyn tager firmaerne evt. olieaffald med retur.

Der er ingen kemikalier ud over pesticider på ejendommen. Pesticiderne opbevares i maskinhuset i aflåst skab. Det tilstræbes, at indkøbet afpasses med behovet. Pesticiderne leveres umiddelbart før sprøjtesæsonen, hvor der er ca. 300 - 400 l på lager, som anvendes inden for 0 - 2 mdr. Der er normalt ikke mere end totalt 30 - 40 l af forskellige pesticidrester på lager. Evt. pesticidrester anvendes året efter.

Medicinrester samt evt. spidse eller skarpe genstande opbevares i et skab i kontoret og afleveres til dyrlægen.

Rengøringsmidler til rengøring af malkeanlægget mv. opbevares i malkerummet.”

Kommunens vurdering

Som et led i udførelse af godt landmandskab anses korrekt tilrettelæggelse af bortskaffelse af produkter og spild for BAT, jf. BAT- grundlaget (EU's BREF- note og BAT- Byggeblade). På baggrund af en sammenstilling af de valgte løsninger med BAT- betragtninger (jf. punkt 1 i bilag 3), er det kommunens vurdering, at de valgte metoder er BAT.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Der stilles vilkår om, at farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand

Ansøger oplyser flg. vedr. spildevandsforholdene på ejendommen:

”Tagvandet fra bygningerne ledes til nedsivningsanlæg/faskine. Der er toilet i driftsbygningerne med egen septiktank.

Vaskevand fra stalde og maskiner, vand fra møddingspladsen og overfladevand fra det befæstede areal ved kalvehytter ledes til gylletanke. Maskiner vaskes på pladsen syd for malkestalden.

Overfladevand fra plansiloer vil blive ledt til en opsamlingsbrønd som placeres på nordsiden af gylletanken og vil blive sprinklet ud på marken. I perioder hvor det ikke er muligt at sprinkle vandet ud, vil vandet blive ledt i gylletanken.

Overfladevand fra pladsen nord for foderladen ledes til eksisterende faskine. Der vil blive etableret en faskine på vestsiden af den nye stald til afledning af tagvand herfra.

Gylle fra den nye stald vil blive ledt til den eksisterende fortank, der ligger på sydsiden af kostalden.”

Kommunens vurdering

I Spildevandsbekendtgørelsen defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenede fra driften, kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 12. Nye arealer må derfor ikke tilsluttes eksisterende afledning eller ny afledning, inden der er meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen.

Der stilles derfor vilkår om, at overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med gødning eller forurenende foder eller opstå anden forurening, ikke må afledes til dræn, vandløb eller nedsivning, samt at afledningen af ejendommens overfladevand ikke må udvides, inden kommunen har meddelt tilladelse hertil.

Der stilles vilkår om, at tagvand skal nedsives i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning

I forbindelse med denne miljøgodkendelse vil tagvand fra nye tagflader blive nedsivet i faskiner. Det er kommunens vurdering, at løsningerne oplyst af ansøger ikke vil medføre nedsivning eller direkte udledning af forurenede overfladevand.

Idet det i øvrigt vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra driftsmæssigt spildevand, finder kommunen ikke anledning til at stille videre krav i denne afgørelse.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj m.m.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art, der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Derudover påvirkes også den omgivende natur og vandmiljø af husdyrproduktion - disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og dybstrøelse, samt pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk, hhv. ny beregningsmodel for lugt og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK), maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. I vejledningen er anført vejledende lugtgrænseværdier for områdetyperne anført i nedenstående tabel. Der er ikke opstillet lugtgrænseværdier overfor landbrugsejendomme i lovgivningen, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Resultatet af lugtberegningerne ved de følsomme områdetyper fremgår af tabellen:

Områdetype	Beregnet geneafstand	Faktisk afstand*	Model
Byzone	415 m	> 1.680 m	NY
Samlet bebyggelse	275 m	> 1.690 m	NY
Enkeltbolig uden landbrugspligt	105 m	> 133 m	FMK

*Afstand fra lugtcentrum af nærmeste staldbygning.

Kommunens vurdering

Geneafstanden, til byzoneområde, samlet bebyggelse og enkeltboliger er overholdt. Som grundlag for beregningerne er anført, at der ikke er andre husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 428 meter.

Med henblik på at reducere luftformige emissioner fra opbevaring og udbringning af husdyrgødning er i BAT- grundlaget (EU's BREF- note og Teknologiblade) udpeget nogle teknikker, der vurderes i tilstrækkeligt omfang at imødekomme disse intentioner. Disse teknikker fremgår af skemaet i bilag 3.

På baggrund af en sammenstilling af de valgte løsninger med BAT- betragtninger i punkterne 6 og 7 i bilag 3, er det kommunens vurdering, at de valgte opbevarings- og udbringningsmetoder kan betragtes som BAT.

Idet det herudover vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning og drift af ejendommens anlæg, samt driftsregulering af gødningsudbringning, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod lugtgener, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår til disse forhold.

Der fastsættes dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkning, som miljømyndigheden finder, er væsentlig, samt vilkår for sagkyndig undersøgelse og afhjælpning af eventuelle lugtgener.

Støj og transport

Støj:

Ansøger oplyser flg. vedr. støjgener:

"Malkeanlægget kører 3 gange i døgnet fra kl. 4.00 - 9.00 , 13.00-17.30 og fra kl. 20.30-24.00. Der er etableret en frekvensstyret vacuumpumpe til malkeanlægget, som er meget støjsvag.

Gyllepumpning sker enkelte hverdage i tidsrummet fra kl. 8.00 - 16.00. Al gylle skal pumpes over i de eksisterende tanke. Ved pumpning af gylle køres der med lavere omdrejninger, så støjen mindskes.

Blanding af foder sker alle dage i tidsrummet fra kl. 6.00 - 12.00. Der leveres kraftfoder som blæses i udendørs kraftfodersilo ca. 12 gange om året. Det øvrige kraftfoder leveres med lastbil, som tipper foderet af i foderladen.

Der ensileres ca. 10 dage om året fordelt fra ca. 15. maj til 1. nov., hvor der køres intensiv med gummiged i ensilagesiloerne. Kun undtagelsesvis hvis vejrliget kræver det køres om aftenen/sent aften. Den daglige blanding af foder sker ca. 60-70 m. fra naboskellet mod vest. Der etableres en mur på vestsiden af foderladen og hen til plansiloen for at skærme mod støj.

Det forventes ikke at der vil blive kørt flere interne transporter med foder, men der vil i stedet blive kørt med større læs."

Transport:

Ansøger oplyser flg. om antal årlige transporter:

Transport	Nudrift	Ansøgt drift	Forøgelse
Husdyrgødning	360	485	125
Grovfoder	400	625	225
Halm	25	25	0
Indkøbt foder	26	33	7
Ind - og udlevering af dyr	122	130	8
Mælk	183	183	0

Brændstof	12	16	4
Affald	8	12	4
I alt	1.136	1.509	373

Derudover oplyser ansøger, at der ikke forventes ændringer i transporter i forhold til miljøgodkendelsen fra 2008, hvor bl.a. følgende blev oplyst:

”Det er hovedsagligt antallet af transporter med husdyrgødning og bjærgning af grovfoder, der vil stige. En stor del af arealerne ligger omkring anlægget på Gilbjergvej. Transportveje for udbringning af husdyrgødning er angivet i bilag 5.

Transporter med husdyrgødning og grovfoder vil ske på Gilbjergvej, Mejerivej, Ørnbergvej og Kolding Landevej.

Transporter med husdyrgødning og grovfoder til og fra udbringningsarealet på Vesterhedevej 42 vil ske via Gilbjergvej, Refshøjvej, Ribe Landevej, Egebjerg Landevej og Midtkærvej. Ved at køre via Ribe Landevej undgås transporter gennem Hejnsvig by.

Det tilstræbes at al udkørsel af husdyrgødning og bjærgning af grovfoder og halm sker i dagtimerne på hverdage. Det er kun når det er nødvendigt på grund af vejrliget, at der køres om aftenen og i weekenden.

Størstedelen af husdyrgødningen udbringes i løbet af marts – april. Det resterende udbringes i perioden maj – september. Grovfoder bjærges fra sidst i maj til ca. 1. november. (græsmarker ensileres ca. 4 gange fra sidst i maj til midt i oktober; grønkorn og helsæd ensileres fra midt i juni til sidst i juli, og majs ensileres omkring 1. oktober). Halm bjærges i august.

Transporter med mælk, kraftfoder, brændstof, ind- og udlevering af dyr mv. vil altid ske via Gilbjergvej.

Levering af dyr til slagting og destruktion sker efter vognmandens egne køreplaner. Levering af kvier til kviepenion sker altid på hverdage mellem 8.00 – 16.00. Levering af kraftfoder sker efter vognmandens egne køreplaner. Tidspunktet for afhentning af mælk afhænger af mejeriets køreplaner.

Det vurderes, at støjbelastningen ikke overstiger de gældende retningslinjer. Der er ikke andre tætbeboede områder på transportvejen end Hejnsvig, som passerer på vejen til Vesterhedevej.”

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ”ekstern støj fra virksomheder” anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmestliggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der stilles vilkår om overholdelse af disse grænseværdier.

Ud over de af ansøger oplyste støjkloder, må det antages, at der bl.a. vil være støj fra pumpning af overfladevand fra plansiloerne og fra intern transport på ejendommen, herunder i forbindelse med håndtering af foder ved plansiloerne.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener.

Der stilles vilkår om, at virksomheden skal planlægge flest muligt støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særligt agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder specielt fra mobile støjkloder i forbindelse med foderhåndtering.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Der stilles vilkår til transport og transportarealer på ejendommen, samt transport til og fra ejendommen. Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg med ovennævnte vilkår kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Støv, fluer og skadedyr

Ansøger oplyser, at der ikke forventes ændringer i støv-, flue- og skadedyrgener i forhold til miljøgodkendelsen fra 2008, hvor følgende blev oplyst:

”Ansøger oplyser, at der tilstræbes en generel god staldhygiejne og opbevaring af foder, således at tiltrækning og opformering af skadedyr minimeres.

Fluer forebygges og bekæmpes efter retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium. Der anvendes godkendte midler i dybstrøelse til at forebygge og bekæmpe fluer.

Rotter forebygges og bekæmpes i samarbejde med den kommunale rådgivning.

I ansøgningen anføres, at der på et kvægbrug sjældent er væsentlige støvgener. Der kan forekomme støv ved håndtering af kraftfoder og halm til strøelse, men det er ikke i et omfang, så det er generende for de omkringboende.”

Kommunens vurdering

Anvendelse af BAT i driften (jf. punkt 1 i bilag 4) er med til at sikre god hygiejne og reduceret risiko for problemer med skadedyr og fluer.

Støvudvikling kan opstå ved håndtering af foder og halm og ved kørsel med landbrugsmaskiner, hvilket dog må vurderes at være begrænset. Det er kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil medføre væsentlig forøgelse af virksomhedens støvpåvirkning eller skadedyrsfrembringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig påvirkning af omgivelserne fra støv og skadedyr.

Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener, hvorfor der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må

give anledning til støv- eller fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige, samt om egenkontrol og afhjælpende foranstaltninger, hvis der sker væsentlig fluepåvirkning.

Der stilles endvidere vilkår om, at fluer bekæmpes iht. de veterinære bestemmelser. Ligeledes stilles der vilkår om opbevaring af foder, så der ikke er risiko for tilhold af skadedyr.

Lys

Ansøger oplyser, at der ikke forventes ændringer i lysforhold i forhold til miljøgodkendelsen fra 2008, hvor følgende blev oplyst:

”I staldene anvendes lavenergilysstofrør samt lavenergipærer. I staldene er der arbejdsbelysning når der arbejdes i stalden om morgenen og om eftermiddagen. Om aftenen og natten er der natbelysning, så dyrene, der går løse omkring, kan orientere sig.

Udenfor staldene ved indgangene er der almindelig gadebelysning. Udendørsbelysningen ved Gilbjergvej 51 slukkes automatisk mellem kl. 23.00-4.00.”

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen fortsat kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Kommunen finder dog, at der bør sikres mulighed for myndighedsmæssigt indgreb heroverfor, hvorfor der fastsættes vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig.

For at forebygge lyspåvirkning, stilles vilkår om, at eventuelle nye udendørs lamper skal ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde, samt at ny belysning i stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem ventilationsåbninger i bygningens rygning eller ud gennem side- eller gavlåbninger.

Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med den ansøgte udvidelse af produktionen på Gilbjergvej 51 ønskes foretaget ny- og ombygninger på ejendommen. Eksisterende og fremtidige anlæg fremgår af bilag 2.

Der ansøges om etablering af ny velfærdsstald samt ændring af eksisterende foderlade til goldkostald. Herudover ansøges om etablering af to plansiloer nord for Gilbjergvej.

Den nye velfærdsstald etableres i forlængelse af den eksisterende kostald, jf. bilag 2. Terrænet hælder let ned mod vejen, og velfærdsstalden vil ligge ca. 2,7 meter højere end vejbanen. Stalden opføres i samme materialer og farver som kostalden, dog vil der være gardiner i siderne, og gavlen vil blive muret op. Stalden får en taghældning på 20 grader, og højden til tagryggen bliver 10 meter.

Kommunens vurdering

Gilbjergvej 51 ligger i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Ejendommen ligger derudover ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal og i Billund Kommunes Kommuneplan 2013 – 2025, er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer, værdifulde landskaber eller større uforstyrret landskab.

Ejendommen grænser mod sydvest op til et område, der er udpeget som værdifuldt landskab. Da nybyggeri opføres i tilknytning til eksisterende byggeri og placeres udenfor selve udpegningen, er det kommunens vurdering, at det ikke vil stride mod retningslinjen for værdifuldt landskab.

Kommunen finder dog, at der bør skærmes mod indkig på den højtliggende stald ved afskærmende beplantning fra Kolding Landevej. Der stilles derfor vilkår om afskærmende beplantning, i form af læhegn eller grupper af buske og mindre træer, mellem Kolding Landevej og den nye stald. Beplantningen skal søges tilpasset bedst muligt ind i omgivelserne, dvs. ved at vælge plantesorter, der allerede findes i området, og som er naturligt hjemhørende i Danmark. Af trafiksikkerhedsmæssige årsager må stammerne ikke være for tykke. Inden etablering skal den valgte sammensætning og udformning af beplantningen godkendes af kommunen. Beplantningen skal etableres indenfor et år, efter at stalden er etableret.

Det er samlet set kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlig påvirkning af områdets landskab eller kulturmiljø.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger oplyser, at der ikke sker ændringer i forhold til miljøgodkendelsen fra 2008, hvor følgende blev oplyst:

"I ansøgningen udpeges følgende muligheder for uheld:

1. Strømsvigt.
2. Overløb fra mælketank
3. Overløb af gylletank.
4. Spild af dieselolie og lign.
5. Spild af kemikalier.

Risici for driftsforstyrrelser og uheld, samt følgerne heraf, minimeres ved følgende:

1. Strømsvigt på et kvægbrug med naturlig ventilation vil ikke få betydning for klimaet i staldene. Et strømsvigt vil naturligvis bevirke, at der ikke kan malkes, før end der er monteret et nødstrømsanlæg. Der er ikke nødstrømsgenerator på ejendommen.

Alle elinstallationer forsøges placeret og vedligeholdt således at risikoen for uheld minimeres. El installationer kontrolleres af autoriseret elinstallatør.

2. Afløbet fra malkerummet ledes i gyllekanalerne. Mælken opblandes med al gylle og udbringes senere på markerne.

3. Der pumpes kun gylle fra kanaler i stalde til gylletanke under opsyn. Der anvendes traktordreven gyllepumpe. Ved udkørsel af gylle suges gyllen op i gyllevognen af en pumpe på gyllevognen. Gylletankene kontrolleres hvert 10. år af autoriseret kontrollør.

I tilfælde af, at en gylletank bryder sammen, så vil en del af gyllen sive ud på og ned i jorden, og det kan løbe på jorden til vandløb eller søer, der ligger tæt på. Da arealerne omkring gylletankene ikke er drænedede, vil der ikke kunne ske akut forurening af vandløb og søer gennem drænledninger. Der er ikke kendskab til dræn i nærheden af gylletankene. Der er ingen arealer med kraftig hældning direkte ned mod vandløb eller sø. Der er ingen søer eller vandløb i nærheden.

Ved uheld vil udslippet naturligvis forsøges stoppet, og der vil straks iværksættes foranstaltninger med f.eks. halmballer til opdæmning og opsamling af gyllen.

4. Påfyldning af dieselolie på traktorer sker på befæstet areal. Al håndtering af diesel- og øvrig olie sker under opsyn. Der er ingen afløb i bygningen, hvor der opbevares olie. Spildolie opbevares i en olietønde til den afhentes. Den står på fast bund så evt. spild kan opsamles med sand eller savsmuld.

Dieseltankene står ved indgangen til maskinhuset ved enden af gårdspladsen. Der er hyppig trafik forbi tankene, hvorved evt. lækage hurtigt vil blive opdaget. Der er en markboring ca. 20 meter derfra.

5. Pesticider opbevares i skab i maskinhuset med fast gulv. Der er typisk tale om dunke med 10-20 l. Evt. spild kan opsamles med f.eks. sand / jorden graves op.

Håndtering og påfyldning af pesticider sker på asfaltpladsen ved den kommende foderlade, og rengøringsvandet opsamles og tilledes gylletanken. Det laves således, at der fra opsamlingsbrønden kan pumpes både til gylletanke og separat sprinkler.”

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets eksisterende og fremtidige anlæg ligger udenfor områder, der i Danmarks Miljøportal er udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser og som nitratfølsomme indvindingsområder.

Anvendelse af BAT for indretning og drift (jf. punkt 1, 6 og 7 i bilag 3) er med til at forebygge driftsforstyrrelser og uheld.

Husdyrbrugets olietanke er omfattet af Olietankbekendtgørelsen, som fastlægger reglerne for tankenes indretning, drift, vedligeholdelse og sløjfning med henblik på at sikre mod forurening. Kommunen fører tilsyn efter bekendtgørelsen med at reglerne overholdes, herunder at der er foretaget korrekt anmeldelse af ejendommens olietanke, jf. det ovenstående.

Kommunen finder, at det ved vilkår bør sikres mod forurening fra oplag af olier og kemikalier. Der stilles derfor vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Endvidere stilles vilkår om, at tankning skal ske på et tæt, befæstet areal og således, at spild ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, og at tankpistol ikke må kunne fastlåses i åben stilling, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.

Med henblik på at forebygge forurening fra gyllehåndtering er foretaget en opstramning af reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Kommunen finder, at bekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra gyllehåndtering, hvorfor der i forhold til denne alene stilles vilkår om, at pumpning til og fra gylletanken skal foregå under opsyn.

Kommunen finder, at det bør sikres ved vilkår, at der til stadighed forefindes en opdateret beredskabsplan for ejendommen. Vilkår om, at der til enhver tid herefter skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommen, og at denne skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende, videreføres til denne godkendelse.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, fosfor og nitrat i forhold til overfladevand, såvel som i forhold til grundvand, samt for lugt (vurderet ovenfor).

Disse beskyttelsesniveauer (jf. bekendtgørelsens bilag 3) skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige virkninger på miljøet ved godkendelser efter §§ 10, 11, 12 og 16 i Husdyrloven.

Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen for hver ansøgning skal foretage en konkret vurdering, samt at der på den baggrund i særlige tilfælde kan stilles vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen. Det vil være tilfældet, hvis der er naturområder, som kommunen vurderer ikke beskyttes tilstrækkeligt af det fastlagte beskyttelsesniveau.

I henhold til § 8 og § 11 i Habitatbekendtgørelsen⁸ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter, jf. bekendtgørelsens § 7 og § 11.

Ammoniakpåvirkning af naturområder fra anlægget

Som en følge af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer gælder for ammoniak et generelt reduktionskrav for godkendelsespligtige husdyrbrug. Det indebærer, at der i forbindelse med alle miljøgodkendelser er fastsat et generelt standardkrav til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager. Kravet vedrører alene reduktion af den forøgede emission, altså ammoniakemissionen fra selve udvidelsen, samt for stalde der renoveres. Ammoniakemissionen fra stald og lager skal reduceres med 30 % i forhold til det fastsatte referencestaldsystem.

⁸ BEK nr. 1828 af 16/12/2015 – Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre – herunder markstakke, der er hovedkilden til udslip af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning).

Etableringer, udvidelser eller ændringer af husdyrbrug, som er eller derved bliver over 15 DE, er ikke tilladt, hvis stald eller gødningsopbevaringsanlæg ligger mindre end 10 meter fra nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, jf. Husdyrlovens § 7.

Ved en tillægsgodkendelse skal den oprindelige nudrift fastholdes, så miljøvurderingen af tidligere godkendte stalde og stalde omfattet af tillægget behandles samlet. Dette er korrekt i forhold til øvrige miljøvurderinger, idet miljøvurderingen normalt skal foretages for alle ændringer og udvidelser i løbet af en 8 års periode.

Ammoniakreduktionskravet bliver dog i så fald umiddelbart beregnet forkert, idet tidligere godkendte stalde ikke vil have samme ammoniakreduktionskrav som stalde omfattet af et nyt tillæg. Konsekvenserne af dette skal derfor beregnes manuelt, hvor ammoniakreduktionskravet i de tidligere stalde baseres på de fastsatte vilkår beregnet ud fra normerne på det nye ansøgningstidspunkt.

Ansøger har derfor indsendt en fiktiv ansøgning (skema 82544), hvor nudriften er sat til den aktuelle drift. Det fremgår af denne ansøgning, at det ansøgte vil give anledning til en meremission af ammoniak på 1.376 kg N/år, og at husdyrbrugets samlede emission for det ansøgte projekt bliver 5.014 kg N/år. Det fremgår desuden, at projektet opfylder bekendtgørelsens generelle krav om ammoniakreduktion. Endvidere kan konstateres, at ingen stalde eller gødningsopbevaringsanlæg ligger mindre end 10 meter fra ammoniakfølsomme naturtyper, jf. Husdyrlovens § 7.

Kommunens vurdering

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med kortlægningen af naturområder i nationale datasæt på Danmarks Arealinformation kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Driftsbygningerne" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at den ammoniakreducerende effekt af de anlæg og driftsformer, som bringes i anvendelse på husdyrbruget, mindst modsvarer effekten forudsat i ammoniakberegningerne.

Supplerende vurdering, herunder af internationale naturbeskyttelsesområder og visse arter

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler

Afstanden til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde EF-habitatområde nr. 74 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 48, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, er ca. 3,3 km. Området dækker et areal på 626 ha, og er udpeget for at beskytte og bevare en række arter og naturtyper. Områdets centrale elementer er det store plantageområde, Gyttegård Plantage, og de store hede- og moseområder ved Store Råbjerg, Grene Sande og Præsteflod. Igennem området løber Grene Å, der er en del af Grindsted Å/Varde Å-systemet.

Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er tilgroning med bjergfyr en trussel.

Kommunens vurdering

Da ejendommen er placeret mere end 3 km fra det nærmeste punkt i Natura 2000 området *Hedeområder ved Store Råbjerg*, vil en øget ammoniakemission fra ejendommen ikke i sig selv kunne medføre en væsentlig påvirkning

Bedriften vil i sammenhæng med andre husdyrproduktioner bidrage til baggrundsbelastningen, der for Billund Kommune er angivet til 15,2 kg N/ha pr. år⁹.

Det ansøgte overholder Husdyrlovens generelle krav til reduktion af ammoniakemissionen (30 %) såvel som Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsniveau for ammoniak. På den baggrund finder kommunen, at husdyrbrugets bidrag til baggrundsbelastningen er reduceret i tilstrækkelig grad, og at der derfor ikke skal stilles yderligere vilkår til ammoniakemissionen.

Det er derfor Billund Kommunes vurdering, at godkendelsen af det ansøgte projekt på Gilbjergvej 51 ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af EF-habitatområdet og EF-fuglebeskyttelsesområdet, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)

Påvirkningen af Bilag IV arter er beskrevet herunder i afsnittet omkring påvirkning fra gødningsudbringning – supplerende vurdering af påvirkningen af naturforhold.

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Ammoniakpåvirkning fra stald og lager

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere udpegede § 3 områder. Ansøgers konsulent har beregnet ammoniakdepositionen på tre § 3 arealer inden for 1.000 meter fra ejendommen. De udpegede naturarealer er vist i bilag 5.

Naturpunkt nr.	Naturtype	Målsætning	Afstand fra kilde (m)	Merbelastning fra det ansøgte projekt	Totalbelastning fra virksomheden
1	Mose	C	840	0,1	0,6
2	Mose	C	820	0,1	0,6
3	Mose	B	930	0,0	0,1

Naturpunkt 1 og 2 repræsenterer hver deres mose omkring hvert deres vandhul øst for ejendommen. Naturpunkt 3 repræsenterer en mose syd for ejendommen. De tre arealer hører til kategori 3 natur, for hvilke der i bekendtgørelsen er fastsat et beskyttelsesniveau på max. 1,0 kg N/ha/år¹⁰ i merdeposition, hvilket ifølge beregningerne er overholdt.

⁹ <http://envs.au.dk/videnudveksling/luft/model/deposition/>

¹⁰ Jf. bilag 3 til godkendelsesbek. gælder at kommunen for kategori 3 natur har mulighed for at tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha/år.

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at med overholdelse af dette beskyttelsesniveau, vil der ikke kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne.

Omkring 600 m nordøst for ejendommen ligger en § 3 registreret eng. Enge er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Billund Kommune har beregnet en merdeposition på 0,3 kg N/ha/år på engen, og det er kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en væsentlig biologisk effekt på engene.

Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauerne for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne, jf. bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Udover ovennævnte naturtyper er der også en del småsøer i området. Hovedparten af næringsstofførslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra tilstødende arealer. Billund Kommune har ingen gældende retningslinier for ammoniakdeposition til søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burde behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrloven. Husdyrlovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransålalger samt brunvandede søer og vandhuller. Kommunen vurderer, at ingen af søerne indenfor 1.000 meter af anlægget hører til disse kategorier. Det er derfor kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak.

Umiddelbart sydøst for den eksisterende kostald ligger et vandhul, der er registreret som § 3 sø. Billund Kommune har i afgørelse af 5. december 2014 givet dispensation til fjernelse af søen med vilkår om etablering af to nye søer i mark nr. 10-0. Der stilles i dette tillæg vilkår om, at tillægget ikke må udnyttes, førend ovennævnte dispensation er udnyttet, og erstatningssøerne anlagt.

Kommunens vurdering

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative § 3 områder inden for 1.000 meter fra ejendommen, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3 registreret natur med ammoniak.

Påvirkning af ammoniakfølsom skov

Ammoniakfølsom skov (Kategori 3-natur iht. Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) er arealer uden for Natura 2000-områder,

- hvor der har været skov i mere end 200 år, så der er tale om skovjordbund,
- skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, så jordbunden ikke har været dyrket mark i mere end 200 år, eller
- der er tale om skov med naturskovsindikerende arter eller gammelskovsarter.

Der ligger ingen potentielt ammoniakfølsomme skove inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen, jf. bilag 5.

Påvirkning fra gødningsudbringning

Det er oplyst i ansøgningen, at husdyrbruget råder over 296,75 ha udbringningsarealer. Derudover afsættes der kvæggylle til Kolding Landevej 19, i alt 1.542 kg kvælstof (N) og 263 kg fosfor (P).

Alle egne og forpagtede arealer ligger i Billund Kommune. Placeringen af husdyrbrugets udbringningsarealer fremgår af kortet i bilag 1.

Miljølovgivningen stiller krav om et bestemt forhold mellem den mængde husdyrgødning, der udbringes, og det areal, der er til rådighed for udbringningen (harmoniareal, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen), således at dyretrykket fra et husdyrbrug af nærværende type ikke overstiger 2,3 DE/ha.

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 38 er det NaturErhvervstyrelsen, som fører tilsyn med, at bekendtgørelsens harmoniregler overholdes.

Ansøger ønsker fleksibilitet i markdriften, så der er mulighed for at anvende 1,7 DE/ha eller 2,3 DE/ha. Der er indsendt beregninger på begge scenarier.

Ifølge ansøgningens gødningsregnskab udbringes der 625,95 DE svarende til 2,11 DE/ha og 56.896 kg N og 9.240 kg P på husdyrbrugets udbringningsarealer i scenarie 1, og 501,95 DE svarende til 1,69 DE/ha og 46.142 kg N og 7.525 kg P i scenarie 2.

De nødvendige arealer, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav, er således til rådighed til udbringning af gødningen fra ejendommen, medmindre naturpåvirkningen indebærer, at husdyrtrykket skal være mindre.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår om, at der maksimalt må udbringes husdyrgødning svarende til 625,95 hhv. 501,95 DE pr. planår på egne og forpagtede arealer.

Der må ikke tilføres anden organisk gødning, f.eks. affald. Der gives dog mulighed for at supplere med anden organisk gødning i perioden, indtil miljøgodkendelsen er fuldt udnyttet, og i eventuelle år uden fuld besætning. Dette fastsættes som vilkår med krav om, at en række forudsætninger skal være opfyldt, og med krav om dokumentation herfor.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for kommunen skal kunne fremlægges sædskifte- og gødningsplaner for de seneste 5 år, som kan dokumentere, at husdyrgødningen udbringes i henhold til gældende lovgivning samt i overensstemmelse med vilkårene stillet i denne godkendelse.

Der stilles vilkår om, at ændringer i udbringningsarealer skal anmeldes til Billund Kommune for vurdering af arealernes følsomhed.

I de nedenstående afsnit er foretaget en beskrivelse og en vurdering af gødningsudbringningens naturpåvirkning, samt om påvirkningen skal medføre særlige krav til gødningsbelastningen.

Påvirkning fra gødningsudbringning – udvaskning af fosfor

For udbringningsarealer i oplande, der afvander til Natura 2000 vandområder, som er overbelastet med fosfor, stilles i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen krav til fosforoverskuddet på visse arealtyper, medmindre der efter gennemførelsen af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget.

Kravet til fosforoverskuddet afhænger af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Der stilles således krav til fosforoverskuddet på detaildrænede eller -grøftede lavbundsarealer, med jern-fosforindhold på under 20, og på drænede lerjorder (jordbundstype 5-10) med fosfortal over Pt 4,0. Sådanne arealtyper betegnes som arealer, der er omfattet af fosforklasse 1, 2 eller 3.

Det fremgår af ansøgningens gødningsregnskab, at det ansøgte indebærer, at fosformængden i husdyrbrugets årlige gødningsmængde til udbringning på egne og forpagtede arealer stiger fra 6.300 kg P i nudrift til 9.240 kg P i ansøgt drift i scenarie 1 og 7.530 i scenarie 2, dvs. en stigning på 2.940 hhv. 1.230 kg P.

Om udbringningsarealerne er i ansøgningen oplyst, at 29,17 ha af udbringningsarealerne er drænede lavbundsarealer omfattet af fosforklasse 2, jf. bilag 7. Ingen arealer er jordbundstype 5 - 10.

Af ansøgningens fosforberegning fremgår, at kravene til fosforoverskud er overholdt, hvilket for det ansøgte projekt er med et fosforoverskud på 1,9 kg P/ha/år i scenarie 1 og 2,9 kg P/ha/år i scenarie 2.

Som grundlag for beregningerne er anvendt sædskifte K12 på alle arealer i scenarie 1 og K4 i scenarie 2, hvilket i begge scenarier svarer til referencesædskiftet.

Kommunens vurdering

I henhold til den sårbarhedskortlægning, som Miljøministeriet har udarbejdet i tilknytning til lovgivningen om husdyrbrug, ligger bedriftens udbringningsarealer i et opland til Natura 2000 områder, som er overbelastet med fosfor.

På baggrund af en gennemgang af Hedeselskabets fortegnelse over historiske drænprojekter i Billund Kommune, samt konkret vurdering af arealernes fremtræden, finder kommunen, at det er sandsynligt, at der ikke er etableret detailafvanding af udbringningsarealer i lavbundsområder, ud over det der er oplyst i ansøgningen.

Endvidere kan bekræftes via kortlægningen, at ingen udbringningsarealer er jordbundstype 5 – 10.

Fosforoverskuddet er ikke en parameter, som kan måles eller som registreres direkte i landbrugenens almindelige tilsyns- og registreringsforpligtelser. Næringsstof-belastningen fra husdyrbrugets gødningsudbringning – herunder

belastningen udtrykt som fosforoverskud - fremkommer i ansøgningskemaet under husdyrgodkendelse.dk som et beregningsresultat, der er baseret på den forudsatte kombination af gødningstryk og sædskifte, samt anvendelse af eventuelle virkemidler. Det er på den baggrund kommunens vurdering, at overholdelse af det beregnede fosforoverskud bedst sikres ved at stille vilkår om overholdelse af disse forudsætninger.

Forudsætningerne for det beregnede fosforoverskud er en udbringning på maksimalt 625,95 DE pr. planår i scenarie 1 og 501,95 DE pr. planår i scenarie 2, hvilket stilles som vilkår.

I nedenstående afsnit om udvaskning af nitrat er der taget stilling til anvendelse af efterafgrøder og sædskifte.

På ovenstående baggrund er det kommunens vurdering, at der ikke skal stilles andre krav til reduktion af fosforduvaskning i henhold til husdyrgodkendelsens generelle beskyttelsesniveauer.

Påvirkning fra gødningsudbringning – udvaskning af nitrat til overfladevand

For udbringningsarealer i oplande, der afvander til sårbare Natura 2000 områder, stilles i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen krav om et lavere husdyrtryk pr. hektar, end de generelle harmoniregler giver mulighed for, hvis landbrugsarealerne samtidig har et lavt reduktionspotentiale i forhold til nitratudvaskning:

Beskyttelsesniveau for udvaskning af nitrat til overfladevand			
Reduktionspotentiale i % fra rodzonen til vandområdet.	Meget kvælstof sårbare	Mindre kvælstof sårbare	Øvrige områder
0-50	50 % af de generelle regler (Nitratklasse 3)	85 % af de generelle regler. (Nitratklasse 1)	Generelle regler
51-75	65 % af de generelle regler (Nitratklasse 2)	Generelle regler	Generelle regler
76-100	Generelle regler	Generelle regler	Generelle regler

Det fremgår af ansøgningens gødningsregnskab, at det ansøgte indebærer, at kvælstofmængden i husdyrbrugets udbragte årlige gødningsmængde stiger fra 38.621 kg N til 56.896 kg N i scenarie 1 og 46.142 kg N i scenarie 2, dvs. en stigning på hhv. 18.275 og 7.521 kg N.

Om udbringningsarealerne er i ansøgningen oplyst, at ingen af arealerne er omfattet af nitratklasse 1-3, og at arealernes samlede reduktionsprocent dermed er på 100 %.

I ansøgningens nitratberegning for overfladevand er på den baggrund beregnet et DE_{max} på 2,30 DE med en udvaskning på 70,5 kg N/ha i scenarie 1, og et DE_{max} på 1,70 DE med en udvaskning på 85,9 kg N/ha i scenarie 2. Ansøger ønsker at udbringe hhv. 2,11 og 1,69 DE/ha i de to scenarier, hvilket ligger indenfor det maksimale dyretryk.

Kommunens vurdering

I den sårbarhedskortlægning Miljøministeriet har udarbejdet i tilknytning til lovgivningen om husdyrbrug, kan kommunen bekræfte, at der ikke er udbringningsarealer, som er omfattet af nitratklasser 1, 2 eller 3.

Der stilles vilkår, som fastholder forudsætningerne for ansøgningens nitratberegning.

På ovenstående baggrund er det kommunens vurdering, at der ikke herudover skal stilles særlige krav til reduktion af nitratudvaskning iht. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer.

Påvirkning fra gødningsudbringning – udvaskning af nitrat til grundvand

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at hvis bedriftens arealer ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder, for hvilke der er udarbejdet indsatsplaner, skal miljøgodkendelsen og de deri fastsatte vilkår udarbejdes, således at de lever op til indsatsplanerne.

I nitratfølsomme indvindingsområder, hvor der endnu ikke er udarbejdet indsatsplaner, kan der i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion ikke tillades en merbelastning, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr liter i efter-situationen.

Som det fremgår ovenfor indebærer det ansøgte, at kvælstofmængden i husdyrbrugets årlige gødningsmængde til udbringning på egne og forpagtede arealer stiger fra 38.621 kg N til 56.896 kg N i scenarie 1 og 46.142 kg N i scenarie 2, dvs. en stigning på hhv. 18.275 og 7.521 kg N.

Kommunens vurdering

I alt 47,73 ha af udbringningsarealerne ligger indenfor NFI, jf. bilag 7. Der er ikke udarbejdet indsatsplaner, hvorfor der gælder følgende overgangsløsning: I NFI-områder kan der i forbindelse med godkendelse af husdyrproduktioner ikke tillades en merbelastning, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg N pr. liter.

Der er i ansøgningssystemet gennemført beregninger på udvaskningen fra rodzonen i hhv. nudrift og ansøgt drift, der viser, at N-udvaskningen fra arealer beliggende i NFI ikke er over 50 mg/l.

Disse beregninger er under forudsætning af, at arealerne i scenarie 1 drives med et dyretryk på maks. 2,11 DE/ha, og i scenarie 2 drives med et dyretryk på maks. 1,69 DE/ha kombineret med 12,00 % ekstra efterafgrøder udover PD-krav.

Dermed er beskyttelsesniveauet i forhold til nitrat til grundvand overholdt, og der vil derfor iflg. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke være tale om væsentlige påvirkninger af grundvandet som følge af miljøgodkendelsen.

Der stilles vilkår om ekstra udlæg af efterafgrøder samt til maksimal tildeling af husdyrgødning i overensstemmelse med oplysninger i ansøgningmaterialet.

Overholdelse af vilkårene skal til enhver tid kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden, eksempelvis ved fremvisning af mark- og gødningsplaner.

Det er Billund Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen kan meddeles på ovenstående vilkår uden at medføre en væsentlig påvirkning af grundvand med nitrat.

Påvirkning fra gødningsudbringning – supplerende vurdering af påvirkningen af naturforhold

Som det fremgår af ovenstående afsnit, kan husdyrbrugets gødningsudbringning overholde det generelle beskyttelsesniveau for næringsstofudvaskningen fastsat i bekendtgørelsens bilag 3. Af Vejledningen til Husdyrgodkendelsesloven fremgår, at kommunalbestyrelsen for hver ansøgning efter Husdyrgodkendelsesloven skal foretage en konkret vurdering af, om Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer er tilstrækkelige til at undgå en væsentlig virkning på miljøet. Kommunalbestyrelsen kan på den baggrund i særlige tilfælde beslutte at stille vilkår, der rækker ud over disse beskyttelsesniveauer.

Vurderingen af, om der er grundlag for skærpelse skal i henhold til Vejledningen foretages for både Natura 2000-områder og bilag IV-arter samt for overfladevand, der ikke er udpeget som Natura 2000-område.

I vandløb har mængden af nitrat og fosfor ikke nogen større betydning for miljøtilstanden. Dårlig miljøtilstand i vandløb skyldes andre forhold end tilførslen af nitrat. Vandløbenes betydning mht. fosfor- og nitratbelastning er først og fremmest transporten til marine vandområder, der vil kunne blive påvirket af næringsstofftilførslen.

I det nedenstående har kommunen foretaget en vurdering af gødningsudbringningens påvirkning af øvrige typer af overfladevande, samt bilag IV-arter.

Påvirkning af marint vandmiljø ved næringsstofudvaskning

Marine recipienter

Billund Kommune grænser ikke op til marine områder, hvorfor næringsstofftilførsel til marine overfladevande fra udbringningsarealer i kommunen alene kan ske via transport i vandløb, som afvander arealerne. Afvandingen fra udbringningsarealerne for husdyrbrugene i Billund Kommune indgår i to hovedoplunde, som afvander til henholdsvis Vadehavet (Hovedopland 1.10 i vandplanerne) og Ringkøbing Fjord (Hovedopland 1.8 i vandplanerne). Desuden er der et lille område i den sydøstlige del af kommunen, der afvander til Vejle Fjord, som er en del af Hovedopland 1.11 Lillebælt/Jylland.

Den nordlige del af kommunen afvander via mindre vandløb til Skjern Å og Ringkøbing Fjord, mens resten af kommunen hovedsageligt afvander via mindre vandløb til Varde Å og Vadehavet (Grådyb Tidevandsområde). Fra arealer i Billund Kommune tilledes Varde Å vand via Grindsted Å og Ansager Å, mens Skjern Å tilledes vand fra Omme Å og dets sydligere tilløb fra Simmelbæk. Hertil kommer som nævnt et lille område, der afvander til Vejle Fjord via Vejle Å.

Vadehavet (Grådyb Tidevandsområde) og Ringkøbing Fjord er Natura 2000 områder, der i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens regi begge er kategoriserede som meget sårbare overfor kvælstoftilførsel, mens Vadehavet (Grådyb Tidevandsområde) desuden er kategoriseret som meget sårbar overfor fosfortilførsel. Vejle Fjord og det nordlige Lillebælt er ikke omfattet af Natura 2000 udpegninger, ligesom disse vandområder heller ikke er kategoriseret som sårbare eller meget sårbare overfor fosfor- eller kvælstoftilførsel i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens regi.

Udbringningsarealerne i denne miljøgodkendelse afvander alle via mindre vandløb til Varde Å og Vadehavet.

Natura 2000 område - Vadehavet

Om Vadehavets opland fremgår af vandplanerne og basisanalyserne, at oplandet dækker et areal på godt 4400 km². Mod nord strækker oplandet sig fra Henne Strand på Vestkysten til Billund i øst. Mod sydvest går området ned til Bredebro og mod sydøst til lidt nordvest for Åbenrå, hvor afgrænsningen mod nord følger den Sydjyske højderyg. Hovedoplandet udgøres af et antal deloplande, hvoraf det største er Varde Å systemet, som afvander et areal på ca. 1090 km².

Det fremgår af resuméet, at arealanvendelsen i oplandet til Vadehavet er domineret af landbrug, som procentvis (69 %) udgør en lidt større andel af arealanvendelsen end på landsplan (67 %).

I afstrømningsområderne er der udpeget 14 Natura 2000-områder, bl.a. følgende:

- EF-habitatområde nr. 77: Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde,
- EF-habitatområde nr. 78: Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde,
- EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 49: Engarealer ved Ho Bugt,
- EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 57: Vadehavet,
- samt Ramsarområde nr. 27: Vadehavet.

En række af de naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for habitatområderne, er i større eller mindre grad følsomme over for næringsstofbelastning af vandmiljøet. Det gælder f.eks. sandbanker med lavvandet, vedvarende dække af havvand, flodmundinger, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, samt vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand.

Udpegningsgrundlaget for Vadehavet omfatter bl.a. følgende relevante arter: Hav - og Flodlampret, Stavsild, Snæbel, Odder, Marsvin, Gråsæl og Spættet sæl.

Udpegningsgrundlaget for Varde Å omfatter bl.a. følgende relevante naturtyper og arter: Vandløb med vandplanter, Flodperlemusling, Hav -, Bæk -, og Flodlampret, Laks, Snæbel, Odder.

Desuden kan en række fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområderne, blive påvirket negativt. Det gælder blandt andet ynglefuglene Klyde, Splitterne, Havterne og Fjordterne, samt trækfuglene Knopsvane, Knortegås, Gravand, Pibeand, Krikand, Spidsand, Hvinand, Stor

skallesluger, Edderfugl, Blishøne, Strandskade, Lille kobbersnepe, Islandsk ryle og Almindelig ryle, der alle er afhængige af fødesøgning på søterritoriet.

Ramsarområder er vådområder med så mange vandfugle, at de har international betydning og skal beskyttes. Alle danske Ramsarområder indgår som dele af EF-fuglebeskyttelsesområder, således også Vadehavet.

I Vandplanerne er der for Vadehavet fastsat målsætning om god økologisk tilstand. Tilstandsvurderingen for kystvandene i Hovedopland Vadehavet viser, at tilstanden i samtlige vandområder er ringe eller dårlig. Ingen af de marine vandområder forventes at nå målopfyldelse i 2015, uden at der iværksættes supplerende tiltag.

Vandplanerne for første planperiode fastlægger den konkrete indsats i forhold til ca. 6.600 tons kvælstof. Det er besluttet, at det samlede indsatsbehov genberegnes til vandområdeplaner for perioden 2015-2021. Det udskudte indsatsbehov over for kvælstof er således endnu ikke fastlagt.

Næringsstofkoncentrationerne i Vadehavet er dels påvirket af den tidevandsbetingede udveksling fra Vesterhavet og dels fra baglandets ferskvandstilstrømning gennem vandløb og åer. Tilførslen af kvælstof fra det danske opland til Vadehavet er domineret af bidrag fra diffuse kilder (jordbrug, naturbidrag og spredt bebyggelse), hvoraf udvaskningen fra landbruget udgør den største del, mens punktkilder som f.eks. renseanlæg og dambrug bidrager væsentligt til fosfortilførslen.

Grundlag for vurdering af nitratpåvirkningen af Vadehavet

I Vejledningen til Husdyrloven fremgår, at der skal foretages en vurdering af, om husdyrbruget i sig selv kan påvirke vandområder væsentligt, og om husdyrbruget i sammenhæng med andre projekter (kumulation) kan påvirke vandområder væsentligt. Der er i Vejledningen opstillet nogle afskæringskriterier for skadevirkning fra nitratudvaskning, hvorom fremgår, at et projekt for husdyrbrug ikke kan medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter:

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Kommunen kan uanset en eventuel stigning i husdyrtrykket godkende ansøgninger, hvor nitratudvaskningen er reduceret så meget, at den ikke overstiger en nitratudvaskning, der svarer til planteavlbrug. Det kan gøres på flere måder. Det kan ske ved brug af reducerede gødningsnormer, flere efterafgrøder, eller ændret sædskifte. Det vil sige, at en landmand, der gerne vil have udvidet sit brug i et område, hvor dyretrykket er steget, udformer en ansøgning, hvor der vælges en eller flere af disse muligheder, så det fremgår af ansøgningen, at der fra de arealer, som anvendes til udspreddning af husdyrgødning, ikke vil være en større nitratudvaskning i det pågældende opland, end hvis der kun anvendes handelsgødning.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv:

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Det fremgår videre af Vejledningen, at der med de ovennævnte afskæringskriterier vurderes efter pkt. 1, om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning:

Udviklingen i husdyrproduktionen i det aktuelle opland opgøres kontinuerligt (lineær regression) for perioden fra 1. januar 2007 og frem til godkendelsestidspunktet. Referencedatoen er fastsat til den 1. januar 2007, idet 2007 er udgangsåret for den baseline, der er fastlagt i forbindelse med udarbejdelse af vandplanerne.

Ved opgørelsen af udviklingen i et opland anvendes de landsdækkende data vedrørende den generelle udvikling i husdyrholdet sammenholdt med kommunernes egne oplysninger om ophørte husdyrbrug og de meddelte tilladelser/miljøgodkendelser, som stadig kan udnyttes inden for 2-3 års fristen.

Til brug for kommunernes vurdering af dyreenhedsudviklingen har Miljøstyrelsen i marts 2011 udgivet en samlet opgørelse af dyretrykket, hvoraf udviklingen i antallet af husdyrenheder i 143 kystoplande (oplande jf. vandplanlægning efter miljømålsloven) er opgjort for de enkelte oplande for årene fra 2007 og frem på baggrund af CHR data. Opgørelsen opdateres årligt og er gjort tilgængeligt på et WebGis-kort.

Vurdering af nitratpåvirkning af Vadehavet fra husdyrbruget i sammenhæng med andre projekter, jf. afskæringskriterium Pkt. 1

For opland Vadehavet, Grådyb Tidevandsområde, fremgår af Miljøstyrelsens opgørelse, at oplandet er på 182.040 ha. Det samlede dyretryk i oplandet var i 2007 på 134.917 DE og på 152.855 DE i 2015. Der er således sket en stigning i antallet af dyreenheder fra 2007 til 2015 på 13,3 %.

Kommunen er ikke i besiddelse af oplysninger om eventuelle forhold omkring husdyrbrugene i oplandet (afbrænding af husdyrgødning, eksport ud af oplandet o.l.), som bør medføre et fradrag i den opgørelse af dyretrykket i oplandet efter 2007, som ovenstående data fra WebGis-kortet er udtryk for. Som det fremgår af ovenstående Pkt. 1 kan eventuelle andre gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland, hvorfor kommunen ikke har foretaget supplerende vurderinger af bidrag fra andre kilder i oplandet end husdyrbrug.

På ovenstående grundlag er det kommunens vurdering, at det som udgangspunkt ikke kan udelukkes, at udvaskningen af næringsstoffer fra husdyrgødningen i nærværende projekt i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre væsentlig påvirkning af Vadehavet.

I en principiel afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet (NMK-133-00068) er det dog blevet fastlagt, at der for arealer, der dyrkes i almindelig omdrift, herunder med almindelig anvendelse af handelsgødning, som udgangspunkt ikke kræves, at der foretages en vurdering efter Habitatbekendtgørelsens § 7, jf. § 8.

I forlængelse heraf fremgår det af Vejledningen samt af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4 nr. 2 c, at kommunen uanset en eventuel stigning i husdyrholdet siden 2007 kan godkende ansøgninger, hvori nitratudvaskningen er reduceret så meget, at den ikke overstiger nitratudvaskningen fra planteavlbrug.

Der er i IT-ansøgningssystemet udført beregninger vedrørende udvaskningen fra det ansøgte projekt, som er baseret på, at ejendommens arealer drives som et plantebrug med anvendelse af handelsgødning i stedet for husdyrgødning. Beregningerne viser en udvaskning fra rodzonen på 81,9 kg N/ha/år i begge scenarier.

Da den beregnede udvaskning er større end den ansøgte udvaskning (65,1 kg N/ha/år i scenarie 1 og 80,7 kg N/ha/år i scenarie 2) er det kommunens vurdering, at det ansøgte projekt i sammenhæng med andre projekter ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af Vadehavet.

Vurdering af nitratpåvirkning af Vadehavet fra husdyrbruget i sig selv, jf. afskæringskriterierne Pkt. 2A og Pkt. 2B

I forhold til vurderingen af den isolerede påvirkning fra projektet, jf. kriterium 2B, anfører Miljøstyrelsen i Vejledningen, at identifikationen af, om der er tale om et "meget lidt eutrofieret" vandområde, bør tage udgangspunkt i basisanalyserne. På baggrund af ovenstående resuméer fra basisanalyserne, er det kommunens vurdering, at vandområderne ikke kan betragtes som meget lidt eutrofierede.

Om identifikationen af, om der er tale om et "lukket bassin med ringe vandudskiftning", anfører Miljøstyrelsen, at der bør tages udgangspunkt i det

foreliggende beskyttelsesniveau for nitratudvaskning, jf. disses klassificering som sårbare vandområder og meget sårbare vandområder, idet sådanne vandområder må betragtes som mere eller mindre lukkede bassiner.

Vadehavet syd for Esbjerg er klassificeret som sårbare vandområder, mens vandområdet i Grådyb Tidevandsområde er klassificeret som et meget sårbart vandområde. Afstrømningen til den nordlige del af Grådyb Tidevandsområde (Ho Bugt) stammer næsten udelukkende fra Varde Å, som modtager udvasket kvælstof fra en stor del af Billund Kommunes landbrugsområder, herunder fra nærværende landbrugs udbringningsarealer. Ho Bugt er af landarealer afskåret fra vandbevægelser i åbne kystområder, og må vurderes at have karakter af et lukket bassin med ringe vandudskiftning.

På den baggrund er det kommunens vurdering, at kvælstofudvaskningen fra husdyrbrugets udbringningsarealer vil kunne medføre skadevirkning, hvis den udgør mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning til Ho Bugt.

I Husdyrvejledningen er foreslået en metode, efter hvilken husdyrbrugets andel af den samlede nitratudvaskning til et vandområde kan beregnes på baggrund af udvaskningsparametre for oplandet og husdyrbruget. I udvaskningsparametrene for husdyrbruget indgår bl.a. antal kg N/ha/år, der udvaskes fra rodzonen, hvilket for det enkelte husdyrbrugs udbringningsarealer kan beregnes i ansøgningseskemaet i Husdyrgodkendelse.dk efter anvisningerne i Bilag 1 til Miljøstyrelsens notat (nitratnotatet) af 24. juni 2010. Det fremgår imidlertid af notatet, at anvendelse af husdyrgødning normalt maksimalt vil kunne påvirke udvaskningen med 10 kg N/ha/år.

I det nedenstående har kommunen foretaget en beregning af husdyrbrugets nitratbidrag til Ho Bugt, idet udvaskningsbidraget fra husdyrgødning af husdyrbrugets udbringningsarealer er lagt ind i beregningerne med en værdi på 10 kg N/ha/år. Desuden husdyrbrugets samlede areal inddraget i beregningen for begge oplande. Der er således tale om en konservativ beregning, som vil overestimere husdyrbrugets andel af udvaskningen.

Nitratudvaskningsberegning - Vadehavet	
Samlet opland til Vadehavet, ha	440.000
Delopland Varde Å (opland til meget sårbar Natura 2000 vandområde - Ho Bugt)	109.000
Dyrket areal i deloplandet, ha	69.760
Reduktionspotentiale, jf. nitratklasse, pct.	63,0
Standardudvaskning fra rodzonen, kg N/ha/år (sandjord)	78
Udvaskning i deloplandet fra dyrket areal, kg N/år	2.013.274
Udvaskning i deloplandet fra øvrigt areal, kg N/år	145.188
Udvaskning i alt fra deloplandet, kg N/år	2.158.462
Udvaskning fra husdyrbruget	
Reduktionspotentiale, pct.	63
Ansøgt udbringningsareal, ha	296,75

Udvaskning fra husdyrgødning i rodzonen på ansøgt areal, kg N/ha/år	10
Samlet udvaskning fra ansøgt areal, kg N/år	1103
Husdyrbrugets andel af nitratbelastningen (%)	0,05

På ovenstående baggrund er det kommunens vurdering, at projektet i sig selv ikke vil kunne medføre væsentlig nitratpåvirkning af Ho Bugt.

Grundlag for vurdering af fosforpåvirkningen af Vadehavet

Det fremgår af Husdyrvejledningen, at der på nuværende tidspunkt ikke findes beregningsmetoder, der konkret kan vise sammenhængen mellem tilført fosfor til arealerne og tab af fosfor til vandmiljøet. Det er derfor valgt at fastsætte beskyttelsesniveauet (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4) for fosforoverskud i oplande, der afvander til Natura 2000 vandområder, som er overbelastet med fosfor, ud fra faktorer, som giver risiko for tab af fosfor på længere sigt. Beskyttelsesniveauet er en skærpelse i forhold til de generelle regler.

Beskyttelsesniveauet for fosforoverskud er på den baggrund fastlagt ud fra jordens fosfortal (der er en indikator for fosforpuljens størrelse), jordtype og dræningsforhold. Beskyttelsesniveauet er desuden fastlagt på grundlag af fremskrivninger af strukturudviklingen i husdyrproduktionen, der viser at husdyrproduktionen ikke stiger samlet set i Danmark, men at produktionerne samles på færre, men større husdyrbrug. Beskyttelsesniveauet bidrager dermed til, at fosforoverskuddet i oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor, bliver nedbragt i takt med tilladelser, godkendelser og ophør af husdyrbrug.

I ovenstående afsnit har kommunen taget stilling til

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosfor i relation til de konkrete risikofaktorer omkring husdyrbrugets udbringningsarealer, og i ovenstående afsnit om nitratpåvirkning er vurderet, at der en stigning i husdyrtrykket i oplandet. Af Husdyrvejledningen fremgår, at overholdelse af beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet i de allerfleste tilfælde vil betyde, at der ikke vil være tale om nogen væsentlig påvirkning med fosfor fra en husdyrproduktion.

Kommunen skal dog for hver ansøgning foretage en konkret vurdering, og kommunen kan på den baggrund i særlige tilfælde beslutte sig for at stille vilkår, der rækker ud over beskyttelsesniveauet i bilag 3. I Husdyrgodkendelsens bilag 4 er anført de muligheder, som kommunen har, hvis det vurderes, at der skal stilles vilkår, der rækker ud over beskyttelsesniveauet for fosforoverskud. Her anvendes et af flg. kriterier:

A. På andre dræned lerjorde med lavere fosfortal end forudsat i de pågældende fosforklasser, jf. bilag 3, som ligger i oplande til Natura 2000 vandområder, overbelastet med fosfor, stilles vilkår om maksimal fosforoverskud.

B. På dræned ikke-lerjorde stilles vilkår afhængig af fosfortallet, svarende til reglerne for dræned lerjorde, som ligger i oplande til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor.

C. I oplande til mindre sårbare Natura 2000 vandområder stilles vilkår svarende til de vilkår for oplande til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor og omfattet af krav i henhold til fosforklasse 1, 2 eller 3.

Vurdering af fosforpåvirkningen af Vadehavet fra husdyrbruget

I alt 29,17 ha af ejendommens udbringningsarealer ligger indenfor fosforklasse 2. Det ansøgte projekt overholder Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosfor, og ingen af de øvrige arealer ligger indenfor fosforklasse 1-3.

Billund Kommune finder ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udvaskning af fosfor til vandmiljøet. Under hensyn til arealernes beliggenhed og karakter finder Billund Kommune derfor ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår vedrørende fosforoverskuddet.

Det er på ovenstående baggrund kommunens vurdering, at denne afgørelse ikke i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre væsentlig fosforpåvirkning af Vadehavet.

Påvirkning af søer

Vedrørende påvirkning af fosforfølsomme søer gælder i henhold Natur og Miljøklagenævnet i NMK-133-00045, at beskyttelsesniveauet vedrørende fosfor alene er rettet mod Natura 2000 områder. Det konkrete projekt overholder beskyttelsesniveauet i henhold til bilag 3, jf. ovenstående afsnit. Da bilag 4 alene vedrører Natura 2000 områder, er der jf. nævnets afgørelse ikke hjemmel til at stille yderligere krav af hensyn til fosforbelastningen af søer beliggende uden for Natura 2000 områder.

Søer i Natura 2000 områder

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger ikke i eller i nærheden af Natura 2000 områder. Næringsstoffudvaskningen kan derfor alene have betydning for eventuelle søer indenfor Natura 2000 områder, i det omfang søer indenfor Natura 2000 områder måtte få tilledt vand fra husdyrbrugets udbringningsarealer via vandløb.

Vandløbene i vandløbssystemet, som afvander udbringningsarealer under husdyrbruget, løber inden udløb til havet gennem Natura 2000 områderne "Varde Å vest for Varde" og "Varde Å øst for Varde".

På baggrund af en gennemgang på kortværkerne i Danmarks Miljøportal af vandløbsstrækningen "Varde Å vest for Varde" og "Varde Å øst for Varde" kan konstateres at vanden ikke ledes via søer indenfor Natura 2000 områder.

Nitratfølsomme søer udenfor Natura 2000 områder

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i oplande til søer, som kommunen vurderer, er nitratfølsomme.

Fosforfølsomme søer udenfor Natura 2000 områder

I Billund Kommune er i vandplanerne optaget følgende søer: Grindsted Eng sø, Knoldsø, Søndersø, Nørresø og Hjortlund Sø. Enkelte af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i oplandet til Grindsted Eng sø.

Med henvisning til ovennævnte afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet konkluderes, at det generelle beskyttelsesniveau for fosfor må sikre, at der ikke sker en væsentlig fosforbelastning fra udbringningsarealer beliggende i oplande til søer i lokalområdet uden for Natura 2000.

I Vejledningen anbefales, at der - ud over fosforudvaskningsvurderinger jf. det ovenstående - anlægges en landskabsmæssig risikobetragtning i vurderingen af fosforbelastningen af søer i nærheden af udbringningsarealerne. Der er i vejledningen opstillet en opgørelse over kilder til fosfortilførsel, som viser, at langt hovedparten af tilførslen fremkommer via tre bidragstyper:

- Dræn, både minerogene og organiske jorder
- Brinkerosion
- Jorderosion og overfladisk afstrømning

Om bidraget via dræn anføres i Vejledningen, at der er taget hånd om dette via fosforklasserne, men at det i forhold til den konkrete vurdering af den enkelte mark kan være af værdi at vurdere markens placering i landskabet. Hvis marken grænser op til en fosforfølsom sø eller ligger i kort afstand og ved dræn, grøft eller vandløb, som kan aflede til søen, kan det være nødvendigt at tage yderligere skridt, f.eks. ved vilkår om en randzone på 10 m.

Andelen via brinkerosion er relativt stor, men bliver i et vist omfang reguleret via anden lovgivning; Vandløbsloven¹¹ (vandløbsregulativer). Langs mange vandløb er der udlagt bræmmer, der medvirker til at mindske brinkerosionen. I den konkrete vurdering kan det imidlertid være af værdi at se på det landskab, som udspretningsarealerne ligger i.

Om bidraget fra jorderosion og overfladisk afstrømning fremgår af Vejledningen, at der i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke må anvendes flydende husdyrgødning, hvis hældningen over 6 grader og afstanden mindre end 20 meter. Hvis afstanden er større end 20 meter, men landskabet i øvrigt hælder ned mod et vandløb eller en sø, kan det overvejes om der bør etableres en bræmme for at mindske bidraget fra overfladeafstrømning og/eller vinderosion. Dette vil kun være relevant, hvor markerne ligger umiddelbart i forlængelse af hinanden og i direkte nærhed til vandløb/sø.

Husdyrbrugets udbringningsarealer tilgrænser eller omkranser flere mindre søer, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Fælles for alle arealerne, der grænser op til disse søer, er, at der ikke er tale om skrånende eller stærkt skrånende udbringningsarealer ned mod søerne, og der vurderes derfor ikke at være risiko for overfladeafstrømning af hhv. kvælstof og fosfor. Søerne er nærmere beskrevet nedenfor i afsnittene om hhv. "Natur indenfor og i nærheden af udbringningsarealerne" og "Bilag IV arter". I sidstnævnte afsnit vurderer kommunen desuden, om der skal stilles vilkår om bræmmer om søerne, af hensyn til Bilag IV padder.

¹¹ LBK nr. 1579 af 08/12/2015. Bekendtgørelse af lov om vandløb, med senere ændringer

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV, fredede, rødlistede og gullistede)

Bilag IV arter

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12¹² krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Bilag IV arter, der kan have leve-, yngle- eller fødesøgningssted ved husdyrbruget på Gilbjergvej 51 eller ved ejendommens udbringningsarealer¹³, kunne være løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd- og langøret flagermus. Derudover vil odderen sandsynligvis findes i tilknytning til flere af vandløbene i området. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

Spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander

I Billund Kommune er spidssnudet frø almindeligt udbredt. Dertil kommer nogle områder med særlige paddeinteresser udpeget i forbindelse med Ribe Amts Naturkvalitetsplan. I en række vandhuller i disse områder er paddefaunaen særlig rig, og her findes spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander. Alle tre arter er på habitatdirektivets bilag IV, og løgfrøen er derudover rødlistet.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

Yngler og lever forår og sommer i næringsfattige vandhuller uden fisk og ænder. De voksne individer lever en stor del af året på land, i skove og haver. Arten kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker. Trusler mod stor vandsalamander og årsag til artens tilbagegang er, at vandhullerne forurenes gennem for mange næringsstoffer og derfor gror til, og at der udsættes fisk og ænder i vandhuller.

Udyrkede bræmmer omkring vandhuller kan være med til at sikre, at vandet ikke bliver næringsbelastet, men samtidig er det vigtigt, at beplantning omkring vandhullerne holdes nede, så lys og varme kan nå vandet.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)

Findes overalt i Danmark, men er gået tilbage i antal. Den yngler i mange forskellige slags vandhuller og lever uden for yngletiden på fugtige steder tæt på vandhullerne. Udover at arten er opført på bilag IV, er arten fredet og med på gulliste 1997.

Spidssnudet frø er gået tilbage på grund af mangel på passende leve- og ynglesteder, da mange vandhuller er blevet fyldt op, groet til eller forurenet, og moser og enge er blevet afvandet. Vandhuller mister også status som egnede levesteder, når der udsættes fisk eller ænder.

Etablering af nye vandhuller samt vedligeholdelse af eksisterende ved at hindre tilgroning vil medvirke til at bevare og øge bestanden af spidssnudet frø.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*)

¹² Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

¹³ Vurderet ud fra Naturtyper og arter omfattet af EF- Habitatdirektivet, Indledende kortlægning og foreløbig vurdering af bevaringsstatus. Faglig rapport fra DMU, nr. 322, 2000.

Løgfrøen karakteriseres som sårbar, og den samlede bestand i Danmark er gået voldsomt tilbage. Der findes endnu væsentlige bestande i dele af Billund Kommune samt et par andre steder i det tidligere Ribe Amts område. Billund Kommune har derfor en særlig forpligtigelse til at sikre løgfrøens levesteder.

Løgfrøen yngler i vandhuller, men findes mest på dyrkede marker hvor den graver sig ned i dagtimerne og kommer frem for at jage om natten. Udover mangel på passende yngleområder er en af truslerne mod løgfrøen, at store landbrugsmaskiner dræber frøerne, når der høstes, pløjes og harves på de marker, hvor dyrene opholder sig. Løgfrøen klarer sig bedst i landskaber, hvor landbruget ikke er så intensivt, eller hvor områderne ikke dyrkes.

Løgfrø er fredet og findes på Habitatdirektivets bilag IV. Arter, der fremgår af direktivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12 krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Driften af arealer tilhørende Gilbjergvej 51 kan betegnes som intensiv og vil, i tilfælde af at løgfrøen findes på lokaliteten, kunne være en mulig trussel.

Odder (Lutra lutra)

Odderen forekommer ved vandløb og søer i store dele af Jylland og er registreret i Grindsted Å m.fl.. Det er derfor nærliggende at tro, at odderen vil være gæst i de vandløb, der ligger nær ejendommen eller i tilknytning til bedriftens udbringningsarealer. De største trusler mod odderen er fysisk ødelæggelse og forstyrrelse af yngle- og rasteområder.

Kommunens vurdering

Ved udbringningsareal 3-0 ligger en mindre § 3 registreret sø. Der blev i miljøgodkendelsen fra 2008 stillet krav om en 10 meter dyrkningsfri bræmme om søen. Søen ligger 20-25 meter fra udbringningsarealet, og der er ikke registreret Bilag IV padder inden for en afstand af 2,2 km. Der findes derfor ikke grundlag for at fastholde krav om dyrkningsfri bræmme omkring søen.

Flere af udbringningsarealerne grænser op til søer og mindre vandløb jf. nedenstående afsnit om natur indenfor og i nærheden af udbringningsarealerne. En miljøgodkendelse af det ansøgte projekt vil ikke medføre nogen form for fysisk påvirkning af nærliggende vandløb, ligesom driften af ejendommen og arealerne ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af nærliggende vandløb.

Det er Billund Kommunes vurdering, at udvidelse af husdyrbruget, Gilbjergvej 51, ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning på de omtalte padde eller deres levesteder. Ligeledes vurderes de almindelige regler for bræmmer at være tilstrækkelige til at beskytte odderen og dens levesteder.

Ud over de nævnte bilag IV arter har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en godkendelse af det ansøgte projekt.

Det er derfor Billund Kommunes vurdering, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte projekt, uden at det medfører en væsentlig påvirkning af bilag IV arter.

Påvirkning af naturarealer ved overfladeafstrømning af næringsstoffer

Natur indenfor og i nærheden af udbringningsarealerne

Ingen af ejendommens udbringningsarealer ligger inden for national¹⁴ udpeget natur. Flere af udbringningsarealerne grænser op til § 3 registreret natur.

Udbringningsareal 113-0 skrånede ned mod en § 3 registreret eng nord for Midtkær Bæk. Engen har laveste værdi- og målsætning (C) i kommunens naturkvalitetsplan, og det er kommunens vurdering, at den fortsatte anvendelse af areal 113-0 som udbringningsareal ikke vil medføre tilstandsændringer på engen.

Fælles for de øvrige arealer der grænser op til naturbeskyttede områder er, at der ikke er tale om skrånende eller stærkt skrånende arealer, hvorfor der ikke vurderes at være risiko for overfladeafstrømning. Det er kommunens samlede vurdering, at gødningsudbringningen, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor eller nitrat.

Med henblik på at reducere miljøpåvirkningen fra udbringning af gødning er i BAT-grundlaget (EU's BREF- note og BAT- Byggeblade) udpeget nogle teknikker, der vurderes i tilstrækkeligt omfang at imødekomme disse intentioner. Miljøstyrelsen har i høringsudkast af 19. januar 2010 til BAT-standardvilkår for kvæg og svin meddelt, at det med hensyn til udbringning af husdyrgødning er Miljøstyrelsens vurdering, at den generelle regulering, som landbruget er underlagt i relation til udbringning af husdyrgødning, kan betragtes som BAT.

Det er kommunens vurdering i overensstemmelse med udmelding fra Miljøstyrelsen, at ansøger overholder de krævede BAT-krav ved overholdelse af dansk lovgivning.

Det er derfor kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ved overholdelse af dansk lovgivning ligeledes opfylder kravene iht. Husdyrloven, ved at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Idet det herudover vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til driftsregulering af gødningsudbringning, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forureningsbelastning, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår.

Kommunens samlede vurdering af gødningsudbringning på husdyrbrugets udbringningsarealer

På ovenstående baggrund er det kommunens samlede vurdering, at gødningsudbringningen, herunder i forbindelse med andre planer og projekter,

¹⁴ Udpeget iht. Naturbeskyttelsesloven og Husdyrloven.

ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor eller nitrat.

Med henblik på at reducere miljøpåvirkningen fra udbringning af gødning er i BAT-grundlaget (EU's BREF-note, samt Miljøstyrelsens emissionsvejledninger og Teknologiblade) udpeget nogle teknikker, der vurderes i tilstrækkeligt omfang at imødekomme disse intentioner. Disse teknikker fremgår af skemaet i bilag 3. Som det fremgår af punkt 7 i bilag 3, er det kommunens vurdering, at den anvendte gødningsudbringning er BAT.

Idet det herudover vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til driftsregulering af gødningsudbringning, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forureningsbelastning, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår.

Vurdering af påvirkning fra gødningsafsætning til tredjemand

Af § 26 stk. 4 i Husdyrgodkendelsesloven fremgår, at afsætningen af husdyrgødning til markarealer hos tredjemand ikke kan indgå i godkendelsen, hvis kommunen vurderer, at dette vil kunne påvirke miljøet væsentligt. Dog kan sådanne arealer indgå, hvis de er godkendt efter lovens § 16 stk. 1.

Det fremgår af ansøgningen, at husdyrgødning svarende til i alt 15,0 DE ønskes afsat til de 29,31 ha aftalearealer, som fremgår af bilag 1. Alle arealer ligger i Billund Kommune og drives af Kolding Landevej 16, 7250 Hejnsvig.

Billund Kommune har ved afgørelse efter Husdyrlovens § 16, den 4. december 2008 meddelt godkendelse til gødningsudbringning på ovennævnte arealer. Den ønskede udbringning på disse aftalearealer kan ske inden for rammerne af § 16 godkendelsen.

Herudover ønsker ansøger i scenarie 1 at afsætte 309 DE kvæggylle og i scenarie 2 at afsætte 433 DE kvæggylle til en fiktiv aftager – enten til biogasanlæg eller godkendte aftalearealer. Mulighederne for afsætning af den forudsatte gødningsmængde er ikke dokumenteret ved kopi af aftale med biogasselskab eller lignende.

Biogasanlæg er omfattet af reglerne i Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 og bilag 2 i VVM-bekendtgørelsen. Der vil skulle tages stilling til miljøforholdene i de nævnte lovgivningers regi, mens der ikke i denne miljøgodkendelse skal tages stilling til biogasanlæggets videre afsætning af gyllen fra det ansøgte projekt.

Vedrørende indgåelse af aftaler om afsætning af gylle, fremgår af Miljøstyrelsens FAQ nr. 19, samt svar fra Miljøstyrelsens Helpdesk af 08/07/09: "Afsætning af husdyrgødning til firmaet Komtek", at der ikke er krav om, at der ved anvendelse af aftalearealer skal foreligge en skriftlig aftale med en aftager i forbindelse med ansøgning om godkendelse. Aftalen skal først foreligge, når den skal bruges i praksis. Tilsvarende betragtninger gælder for afsætning til biogasanlæg.

Kommunen kan således ikke i forbindelse med godkendelsessagen stille krav om, at der på godkendelsestidspunktet skal være indgået en skriftlig aftale om den forudsatte gødningsafsætning.

På den baggrund godkendes afsætning af gødning til biogasanlæg eller godkendte aftalearealer, efter disse er vurderet og godkendt af rette myndighed. Der stilles vilkår for husdyrbrugets afsætning af gødningen.

Den ønskede afsætning af gylle kan således godkendes, idet der stilles vilkår, som fastlægger den maksimale mængde husdyrgødning, der kan afsættes.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Grundlag

For svinebrug over en vis størrelse er i EU-regi i 2003 udarbejdet en BREF-note vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion, som anfører, hvad der betragtes som BAT (Best Available Technique) i forbindelse med en række produktionsforhold, herunder driftsstyring, staldindretning, vand- og energiforbrug mv. Skov og Naturstyrelsen anfører i husdyrvejledningen, at der også for produktion af andre husdyrtyper (herunder kvæg) skal ske tilsvarende inddragelse af BREF'ens BAT - aspekter.

Skov og Naturstyrelsen og Dansk Landbrugsrådgivning har i en årrække før Husdyrgodkendelseslovens ikrafttrædelse (dec. 2006) udarbejdet en række BAT – Byggeblade, hvor forskellige staldsystemer er vurderet med hensyn til BAT. I 2007 er oprettet et teknologiudvalg, der skal rådgive Miljøstyrelsen om miljøeffektive landbrugsteknologier. Miljøstyrelsen har på den baggrund udsendt en række Teknologiblade og vejledende BAT-standardvilkår, og har tilkendegivet, at der efterhånden vil blive udsendt flere Teknologiblade og BAT-standardvilkår. Der må således forventes en løbende udvikling i implementering af BAT – teknikker.

Kravet om anvendelse af BAT gælder for både de eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en etablering, udvidelse eller ændring, idet det dog forudsættes, at krav til eksisterende anlæg fastlægges med rimelige tidsfrister, samt under hensyntagen til, at omkostningerne ved implementering i eksisterende anlæg kan være uforholdsmæssigt store.

BAT betragtes som en ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at anvendelse af BAT ikke afhænger af, om der er tale om følsomme eller robuste omgivelser.

I forbindelse med ansøgning om godkendelse efter lovens § 12 skal i relation til BREF-note og BAT-Byggeblade som minimum redegøres for følgende forhold:

- Anvendelse af godt landmandskab
- Anvendelse af BAT inden for områderne:
- Foder
- Staldindretning
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning
- Udbringning

Miljøstyrelsen har den 13. juli 2010 (revideret maj 2011) udsendt vejledende BAT-emissionsgrænseværdier for kvæg i gyllesystemer (Vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT), hvori styrelsen – udover emissionsgrænseværdier – har foretaget en vurdering af de ovennævnte BAT-forhold. Miljøstyrelsen har endvidere den 6. februar 2012 udsendt vejledende BAT-emissionsgrænseværdier for husdyr udenfor gyllesystemer, herunder også kvæg.

Miljøstyrelsen anfører i vejledningerne, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger, samt at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken og udvaskning af nitrat. Endvidere anfører Miljøstyrelsen, at BAT-krav om udnyttelse af næringsstofferne i gødning allerede er implementeret i dansk lovgivning ved krav om gødningsplanlægning og gødningsregnskaber.

Kommunens vurdering

På baggrund af de aktuelt gældende BAT-referencer, jf. det ovenstående, er i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering i nærværende miljøgodkendelse foretaget en systematisk vurdering af, om det eksisterende og fremtidige husdyrbrug i nødvendigt omfang bringer BAT i anvendelse.

Vurderingen er baseret på den skematiske gennemgang i bilag 3, hvor de anvendte metoder er sammenstillet med de BAT-betragtninger, som bør gøres gældende jf. aktuelle BAT-referencer.

Ud over de teknikker, der er vurderet i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, er der også opstillet BAT-teknikker for godt landmandskab, jf. punkt 1 i bilag 3. Det er kommunens vurdering, at den oplyste anvendelse af godt landmandskab er BAT.

Det er på ovenstående baggrund kommunens vurdering, at der med de valgte løsninger for anlæg og drift – herunder i sammenhæng med de stillede vilkår - træffes de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Miljøgodkendelsen er meddelt på grundlag af, at de oplyste teknikker jf. bilag 3 bringes i anvendelse. På den baggrund bør husdyrbruget til enhver tid kunne redegøre for, at dette grundlag er til stede. Der stilles derfor vilkår om, at virksomheden – på tilsynsmyndighedens anmodning - skal redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med de i bilag 3 oplyste teknikker. Tilsynsmyndigheden kan stille krav til, i hvilken form redegørelsen skal leveres, herunder f.eks. procedurebeskrivelser, driftsregistreringer, regnskabsforhold mv.

Ophør

Ansøgningen indeholder ingen oplysninger vedr. ophør af driften.

Kommunens vurdering

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal ansøgere om tillæg efter lovens § 12, stk. 3 ikke oplyse om overvejede alternativer eller 0-alternativet.

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

Alternative muligheder

Ansøgningen indeholder ingen oplysninger vedr. alternative muligheder eller 0-alternativet.

Kommunens vurdering

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal ansøgere om tillæg efter lovens § 12, stk. 3 ikke oplyse om overvejede alternativer eller 0-alternativet.

I henhold til Husdyrlovens § 24, stk. 2 skal der for afgørelser efter lovens § 11 og § 12 stk. 3 kun foretages vurdering af alternativer, hvis der er tale om en væsentlig miljøpåvirkning.

Kommunen finder ikke, at det ansøgte indebærer miljøpåvirkninger, som medfører, at der bør foretages en vurdering af alternativer.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.
- Energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.
- Mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet.
- Produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt.
- Affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet.
- Der i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.
- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Bilag

- Bilag 1: Lokalisering af husdyrbruget, aftale- og udbringningsarealerne
- Bilag 2: Situationsplan med husdyrbrugets indretning
- Bilag 3: BAT-skema
- Bilag 4: Transportveje
- Bilag 5: Beskyttet natur indenfor 1.000 m fra anlæg
- Bilag 6: Udbringningsarealer, Potentiel Fosforklasse II, Nitratfølsomme Indvindingsområder og Nitratklasse II